

ВІСНИК

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 100 (1850) ♦ П'ятниця, 29 травня 1998 року ♦ Ціна договірна

Державний муж шахтарям не товариш... Підтримку знайдуть на стороні

Учора Незалежна профспілка гірників розпочала черговий етап акції протесту. Близько 300 шахтарів, прибулих з вугільних регіонів країни поїздами та автобусами, пікетували адміністрацію Президента та Кабінет міністрів України. Причому пікетування, що його організувала НІПГ, автономне під всеукраїнською акцією протесту, зніщюваної профспілкою працівників вугільної промисловості.

(Закінчення на 2-й стор.).

Протистояння: у кого нерви міцніші...

Ранкове й денне
засідання 28 травня

Сесія заслухала програми виступи претендентів на посаду Голови Верховної Ради —

Парламентська хроніка

Петра Симоненка, Олександра Ржавського та Наталії Вітренко. Перший та другий у раді істотних моментів повторили аргументацію, яку вони наводили в своїх попередніх виступах. Проблеми з'єднали вніслювали переважно у відповідей на численні запитання.

(Закінчення на 2-й стор.).

Ганновер —
це місце,
де варто
побувати...

7

Центробанк та НБУ — з'єднані посудини?

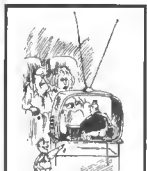
Банк Росії підвищив ставку рефінансування до 150%. Як повідомляється у прес-релізі Департаменту громадських зв'язків Центробанку, за діючими кредитними договорами процентна ставка не зміниться.

Різка підвищення облікової ставки Центробанку РФ по-тигте за собою перекідання капіталу з українського на російський ринок, сказав в інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна» заступник начальника обласного управління Нацбанку України по Києву та Київській області Віктор Медведєв.

Квітка таланту в суворому кліматі обставин

Кажуть, що кожен талант — від Бога, і великий гріх чинити той, хто його марує. Але талант, як і тендітна квітка, потребує живої води уваги і підтримки. І насамперед — з боку держави. Бо шлях до великої сцени, до престижних вернісажів, до популярних музичних фестивалів починається з самодіяльних колективів, з дитячих музичних і мистецьких шкіл.

Як це відбувається у Донецькій області, читайте на 11-й стор.

Програма
телепередач

8-2

Який рік
за вікном,
панове?

12-13

Стане
символом
років
шкільних

13

Третій конверт

Ремісія

Пригадуєте старий анекдот про три конверти, які підставник залишив своєму наступникові? У першому «єкс» радить коначков вадити все на попередників, у другому — скаржитися на тимчасові труднощі, а у третьому — готувати конверти для наступників. Рецепт наче спеціально для реформаторського уряду Валерія Лустовоїтенка. Плішки з однією поправкою. Валерій Павлович уже й другий конверт відкрив, ретельнось можливістю мотивувати економічні проблеми «тимча-

совими труднощами», але час від часу йому таки кортить зазгадати й попередника, який уже ось майже рік, як полишив кабінет на Грушевського.

Нині очевидно, що Валерію Лустовоїтенку, який усі негаразди пояснював іменем і тінню екс-прем'єра П. Лазаренка, парламентські вибори відкрили вже третій конверт. Депутати натякнули, що погодяться терпіти цей Кабмін лише за однієї умови — якщо пан Лустовоїтенко забезпечить виконання законів про прожитковий мінімум, мінімальну зарплатню та мінімальні пенсії, погасить заборгованості у заробітній платі та пенсіях божжетникам. Але Валерій Павлович цим проблемам ради не дасть. Не зважен.

(Закінчення на 2-й стор.).

Міністра вугільної промисловості Станіслава Янка звільнено з посади у зв'язку з лиходоми на пенсію.

За прогнозом Головної податкової адміністрації України, 1998 року бюджет недоотримас більш як 1,6 млрд. грн.

P.S.

Спробуй і виграй!

«Голос України» проводить для своїх передплатників другий етап розіграшу лотереї. Розіграватимуться найрізноманітніші товари. І все це завдяки нашим спонсорам:

29. Хмельницькому ВАТ «Катіон» (голова правління Григорій Гордієнко) — телевізори «Електроніка»-409-Д.
30. Хмельницькому ВАТ «Новатор» (голова правління Анатолій Відовиченко) — стереомагнітола, газовий лічильник.
31. ЗАТ «Хмельницька кондитерська фабрика» (голова правління Василь Любовецький) — туристичні газові плити.
32. Полонському фарфоровому заводу (директор Лариса Пулковська) — сервізи.

Другі Стратеги за газтою. Цілономера в нас збільшуватимуться асортимент товарів для розіграшу лотереї. Спробуй і виграйте!

Передплатата - 98

Щоб захиститися чи позбутися конкурента

Вітпепер Верховна Рада Криму матиме своє повноваження представника у столиці. Рішенням сесії депутатів Микола Баргову доручено представляти інтереси ВР автономії в комітетах, комісіях українського парламенту і в Кабінеті міністрів України. У його полі уваги будуть питання про Конституцію АРК, проекти законів України, постанови та інші акти найвищого законодавчого органу держави, котрі стосуються автономної республіки. Дехто з журналістів розцінює це як спробу Голови ВР Криму відіслати до Києва небезпечного конкурента, адже М. Баргов керував Верховною Радою автономії в 1990–1994 роках. Так чи інакше, це досвідчений політик, який має величезні зв'язки та авторитет у Києві, безперечно, може принести користь Криму.

Державний муж шахтарям не товариш... Підтримку знайдуть на стороні

(Початок на 1-й стор.)

Шахтарі вимагають погашення заборгованості у зарплаті, забезпечення ефективного захисту вугільного виробництва вугілля, незалежності захарити підприємств промисловості без забезпечення нового соціального захисту трудящих.

***

А тим часом завершено переговорний процес з надання України другого траншу кредиту Всесвітньої банку на реструктуризацію вугільної промисловості України. І кредитна угода може бути підписана найближчим часом.

Нагадаємо, що в грудні 1996 року Всесвітній банк прийняв рішення — надати Україні кредит з наміром метою за програмною SECAF у розмірі \$300 млн. строком на 17 років. Було передбачено два транші по \$150 млн. в разі виконання українською стороною ряду умов, зокрема лібералізації ринку вугільної продукції, закриття шахтименів 10 збиткових шахт. 1997 року було припинено надання другого траншу через невиконання Україною умов угоди.

На нинішніх переговорах українській стороні вдалося зсунути акценти при визначенні ідей кредитування в бік соціальних проблем, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Принципова відмінність теперішніх умов кредиту в тому, що нині вони пов'язані з фінансуванням закриття шахт, пом'якшенням соціальних наслідків та допомогою місцевим органам влади, коли приймають до комунальної власності шахтарську сферу вугільнодобувних підприємств.

Яке майбутнє у ЧЕС ?

У саміт глав держав країн-учасниць ЧЕС німуть участь делегати президентів та два прем'єр-міністри, повідомляє ДНУА. Саміт, ініційований Президентом України Леонідом Кучмою, відбувається в Ятї 4-5 червня.

Передавачі, що сім з дев'яти президентів матимуть двосторонні зустрічі з Президентом України, повідомляв на брифінгу керівник прес-служби Адміністрації Президента Олександр Майданик. Офіційна зустріч з Президентом Туреччини Сулейманом Демирелем не передбачається, оскільки нещодавно в Києві пройшли двосторонні переговори на найвищому рівні. З Президентом Абдана Ржепом Мейдана вона досі не доведена. Одна прес-секретар не виключає можливості, що зустріч так відбувається. З початку роботи саміту ЧЕС російською стороною буде представлений заступник міністра закордонних справ Російської Федерації Борис Пастухов, а прем'єр-міністр Росії Сергій Кириков прибуває лише на підписання документів. За словами Олександра Майданика, за підписками саміту буде прийнято два документи — загальнополітичну Декларацію та Статут ЧЕС. З підписання останнього Чорноморсько-Каспійського співробітництва набуде вищого статусу — міжнародного економічного регіонального організації.

(Закінчення на 6-й стор.)

Росія за те, щоб Укрaina дивилася на Захід. А на Схід?

Росія вітає активізацію відносин України з Європейським союзом — таку думку міністра закордонних справ Росії Євгена Грігоровича передав журналістам на черговому брифінгу прес-секретар Президента України Олександр Майданик. Як зі ставленням російського міністра до погляду України на Схід? Зокрема, до затвердження російською Думою ратифікації широкомасштабного Договору України з Росією. З'ясується, що російське відношення до України з думками конітатами з метою перекрити ратифікацію Договору і сам Примаков для переконливості го-

товий представити цей Договір у Думі. Цікаво, що в контексті розмов про галузівання з ратифікацією Договору Олександр Майданик повідомив про президентське доручення покласти на розгляд Верховної Ради пакет документів щодо проблем Чорноморського флоту. Водночас прес-секретар уточнив, що це не означає «патетного» поєднання проблем з ратифікацією російсько-українського Договору і проблем Чорноморського флоту, як на те розраховує російська Думка.

Нагадаємо, що карові премієння в Олєсі, Олександр Майдани-

ник сказав, що, на думку Президента, ті проблеми є наслідком недосконалої Закону про міське самоврядування та ненав'язливого виконання рішень судової влади. У розріз проблем прес-секретар повідомив про те, що не виключає виставки міністра вугільної промисловості. До речі, було сказано і про деякі кадрові переміщення в більш «спокійних» областях, підписано указ Президента України про звільнення з посади глави Полтавської облдержадміністрації Миколи Залудяка у зв'язку з виходом на пенсію.

Анатолій БЕНЬ.

Протистояння: у кого нерви міцніші...

(Початок на 1-й стор.)

Чотирьох надвичайного депутатами загальнотроїв на виступу Наталі Вітренко. Частково ті сповідання справлялися. Лідер ПСПУ відразу відмежувався від протистояння (чотирьох проти чотирьох), яке здале приєднати лише до парламенту роботи ВР.

Н. Вітренко різко засудила нелогічність у руйнуванні практик бартерних зв'язку. Вказала також, що уряд, не здатний контролювати ситуацію, нині готується запровадити масовий розпродаж земель — єдиного народного надбання, ще не розробованого. Якщо до цього долати злочинну зв'язку до життєвих потреб соціально незахищених верств населення, то стає очевидним, робить висновок Н. Вітренко, що нинішній режим — руйнівний, антинародний.

За знищення економіки і розвал країни, за підірив основи парламентаризму та інші негаразди претидент покладає відповідальність на партійно-господарську номенклатуру і прези-

дентськї структури як інституту влади. Н. Вітренко твердила: ситуацію можна виправити і врятувати державу за три місяці. Якщо, значинно, застосувати розроблену нею програму.

Чи можливо таке? Безперечно, твердила лідер ПСПУ, за умови угоди-жестів роботи у сферах парламенту, ліквідації інституту президентства, зміни виборчої системи, реорганізації порядку роботи ВР та ряду інших радикальних заходів.

— Ми за Україну радикальну, за Україну соціалістичну, — завершила свій виступ Н. Вітренко. Вона відповіла на ряд запитань, де продовжила дію на конфронтації, започаткованої у її доповіді, у якій вона піддала обструкції усі інші дії політичної сили.

В обговоренні кандидатур претендентів на посаду Голови ВР взяли участь представники фракцій.

У холі вечірнього засідання з'ясується, якого розвитку набуде претент поліції, що наліт затягується.

Іван ДМИТRENKO.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

На черзі — 46 законопроектів

Кабінет міністрів запропонував внести до порядку денного першої сесії Верховної Ради України 46 законопроектів та програмних документів для першочергового розгляду. Це обговорювали на черговому засіданні

ні підготовчої робочої депутатської групи з розробки пропозицій до першої сесії парламенту. Розглянуто також пропозиції народних депутатів щодо внесення змін до статті 35 закону про статус народного депутата України, до положення про помічника-консультанта народного депутата, про утворення окремих самостійних комітетів Верховної Ради, повідомляють у прес-службі Верховної Ради.

Третій конверт

(Початок на 1-й стор.)

Прозоро вказали на необхідність готувати три конверти і шахтарі Західного Донбасу. А це погана для уряду прикмета. Шахтарські страйки не раз були провісниками відставок у «блоду лоді» Кабінету. І хоч гірники політичних вимог досі не висували, невдоволю, які утримували від них. Іх уже підтримали шахтарі Луганщини. Страйк не сьогоднішній раз перекинувся на Донецьку. Де міліарди гривень шахтарі зробили і не одержали. Шоправа, Валерій Пустовоїтський знову вказавши перстом тиче в бік попередника. Ну, не аніч чоловік нічого іншого — і край.

Нинішній страйк, за бажання, можна називати чим завгодно іменем, підіорзвати певні партії в політичних проваках. Урядова прес-служба побачила підбування страйку до організованого інституту навіть у «ополтадах», які поставили міська влада Дніпропетровська у сквері біля площі перед держадміністрацією. Що ж, кожен бачить те, що дозволяє його власний розум.

Усе це було б смішно, якщо не було так сумно... Де там третій конверт?

Наступного вітторка десь уранці в парламенті Отже, третій конверт треба-таки готувати...

Юрій БАСВІЛЕНКО.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про обмеження максимальних величин фактичних витрат суб'єктів господарювання на оплату праці працівників, суми оподатковуваного доходу (прибутку), сукупного оподатковуваного доходу, з яких справляються збори (внески) до соціальних фондів

З метою створення зацікавленості суб'єктів господарювання у збільшенні обсягу фонду оплати праці та відповідно до пункту 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України постановляю:

1. Установити, що максимальна величина фактичних витрат суб'єктів господарювання на оплату праці працівників, суми оподатковуваного доходу (прибутку), сукупного оподатковуваного доходу, з яких відповідно до Закону України справляються збори (внески) до Фонду соціального страхування України, державного фонду сприяння зайнятості населення, Пенсійного фонду України, та Фонду для зліпшення заходів щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту населення, для цілі визначення розміру цих зборів (внесків), становлять: Кабінетом Міністрів України і перераховується в м.у. зростання середнього рівня заробітної плати (доходів) працівників, зайнятих в галузях економіки.

2. Цей Указ набирає чинності в порядку, передбаченому пунктом 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України.

Президент України

Л. КУЧМА.

м. Київ, 25 травня 1998 року.

випереджували й антидержавні виступи та заклики публічних політиків комуністичної хвилі;

3) використання спеціальних груп банківських працівників, які б під контролем правохоронних органів здійснювали шахрайські операції з коштів КПУ та інших ліхвих політичних сил аж до фінансового банкрутства, затримок з проходженням го-тінків тощо;

4) «вирухування» та нейтралізація можливостей комуністів у сфері операцій з нерухомістю (аж до зниження такої фонду); запровадження санкцій організаціям, які надають свою територію в оренду ліхвям;

5) проведення розслідувань (руками журналістів) щодо фінансової підтримки ліхвих сил України за кордоном, отримання цієї інформації від час виборів;

6) негласне заваження ціл на послуги ліхвих політичних партій (плати за комунальні послуги, телефони, автомобілі, друкарні тощо).

В організаційно-технічній сфері доцільно є реалізація:

1) заохочення процесу фрагментації ліхвого політичного спектра шляхом формування нових політичних партій та об'єднань ліхвого спрямування (Робітинна партія, Партія пенсіонерів України, «Трудове Україна» тощо), утворення на час виборів «співставних» або контрольованих ліхвих політичних об'єднань економічної ідеології з метою «розтравлення» голосів комуністичного електорату, а також порушення існуючої партійної вертлуги КПУ, СПУ та ін. в регіонах;

2) підтримка аж до непрямої участі влади у внутрішньопартійних чарках комуністів, реалізація ставки на істеричних лідерів, які в заохочення процесу фрагментації ліхвого політичного спектра шляхом формування нових політичних партій та об'єднань ліхвого спрямування (Робітинна партія, Партія пенсіонерів України, «Трудове Україна» тощо), утворення на час виборів «співставних» або контрольованих ліхвих політичних об'єднань економічної ідеології з метою «розтравлення» голосів комуністичного електорату, а також порушення існуючої партійної вертлуги КПУ, СПУ та ін. в регіонах;

3) підтримка аж до непрямої участі влади у внутрішньопартійних чарках комуністів, реалізація ставки на істеричних лідерів, які

спалюючи б ідею конструктивної лівої опозиції, провокування розколу у лівих існуючих комуністичних партійних структурах;

3) позавоєвувати (аж до утиснення з посади) регіонального лідера комуністичної орієнтації «за розвал у роботі, корупцією тощо»; досягати дві цілі — вплив комуністів на антикомуністичний хвіл падає, інші регіональні лідери полюбляють подібних наслідків особисті для себе;

4) насадження у структурі лівих політичних сил мережі агентури влади, яка б здійснювала не тільки інформаційно-аналітичне забезпечення роботи партії комуністів, а й організаційно-технічні заходи;

Успіх антикомуністичної кампанії залежатиме від можливості влади застосувати у комплексі всі запропоновані заходи з нейтралізації впливу комуністичних сил України. Певна протиправність деяких запропонованих заходів, зрештою, не матиме значення, що автор звертає до влади з огляду на гостроту нагальної виборчої кампанії.

Загалом, винювача влада та особисто президенти неформальні структури мають працювати надолго і зацікавлені заходи з нейтралізації впливу комуністичних сил України. Певна протиправність деяких запропонованих заходів, зрештою, не матиме значення, що автор звертає до влади з огляду на гостроту нагальної виборчої кампанії.

Ліхво є зрозумілою, читачу, то добре, а якщо ні, то прочитати ще раз. Після усього знайомства з «Аналітичною довідкою» починаєш думати, що, врешті, наважимо, що автор більше того, не має значення, проти кого спрямоване отруйне вістря.

Головне — що такий документ узагалі з'явився і що його приспівують вивчати. Либо в душі зринає віра в безперспективність подібних планів. Разом з тим від мислених парламентських виборів продемонструвати готовність певної частини керівництва держави до радикальних дій проти опозиції. Згадаймо «справу Морозів», те, як опозиція, швидко програвши в різних партійних таборі, інформації. Вони перебували в інформаційній блонаді. Чи не фрагмент реалізації «Аналітичної довідки»?

Завдаючи, як ніщо стали на демократичній рейці. Далеко не кожний, ісидати наслідки кризису, зате залучилися цього порожнього надріно.

І якщо у оїй «двідки» пропонується поки що лише «м'яко» опозицію опонентів, то то дасть гарантію, що кому не захочеться скористатися досвідом Берії?

Отож, шановні програвши в різних партійних таборі, буде обережні й пильні, а то в оїй прекрасний момент вас об'єднують наріз за гратами.

У ВИСОКИХ кабінетах на Високий і Тришескоє чиркає цікавий папір. Його й документом назвати не можна, бо без чистки, підпису, будь-яких розпізнавальних знаків. Проте «Аналітична довідка», а саме папір називають «Аналітичний папір», заснує на увазі. Отож, читачу, знайома:

Тривога

Аналітична довідка

До питання про нейтралізацію політичного авторитету та впливу українських лівих у ході виборчої кампанії 1997—1998 рр. Розглядаючи виборчі кампанії в Україні на фоні цілої низки соціально-економічних негараздів, провалу пропагандистської та ідеологічного забезпечення угод економічних реформ у державі, а також формальної відсутності стратегії подолання розвитку України створок сприйняти умови для активізації політичної діяльності лівих сил (комуністів, соціалістів, прокомуністично налаштованих аграрів), соціальних верств населення, які зорієнтовані на співробітництво з лівими (пенсіонери, військоволучбівці, державні функціонери регіонального та місцевого рівня підпорядкування та інші), а також утримує, що виконувати замовлення іноземних політичних еліт.

У цьому контексті на порядок денний постає питання щодо розробки плану заходів з нейтралізації політичних можливостей лівих з кінцевим виходом на фрагментацію їхньої електоральної бази, підпис фінансових можливостей, дискредитація ідеологічних постулатів та компрометація лідерів ліхвого політичного спектра України.

Усі запропоновані заходи можна розподілити на групи:

- а) політично-ідеологічного спрямування;
- б) фінансово-економічного впливу;
- в) організаційно-технічного тиску.

Легітимною діяльністю відомості структури виконової влади має стати узагальнення неможливості остаточної перемоги над лівими рухом в Україні у наближніх 3—5 роках. З огляду на це пропонується зосередити зусилля пропрезидентських сил на нейтралізації політичного впливу та мінімізації ваги лівих сил у політичній структурі України.

Стратегією метою такої діяльності стане перетворення Комуністичної партії України, а також інших лівих політичних утворень в організації сепаратного типу (Пілу Конгресу США), звенення такої політичної ролі мінімізації. Тактично метою подібної діяльності стане мінімізація ролі та місця комуністичної сили у політичній утробі України, звенення відстою комуністів, соціалістів, обрання народними депутатами України на вибори 1998 року, дискредитація у масовій свідомості громадян України лідерів, які уособлюють комуністичну ідею, пропагандистська підміна на комуністичній ідеї соціал-демократичного фразеологічного з інструмента розширення електоральної бази лівих сил.

Методологія використання заходів політично-ідеологічного спрямування може бути такою:

1) висунення та широка пропаганда соціал-демократичних ідей як протилежності комуністичній ідеології (демонстрація досвіду «кароїської» соціалізму, проведення низки семінарів і конференцій на соціал-демократичну тематику, публікація відомостей історичного матеріалу, реалізація програмі «реінтеграції» соціал-демократичної таємної пропаганди забезпечення роботи Соціал-демократичної партії України (об'єднанні), нейтралізація впливу Соціалістичної партії України);

2) робота з міжнародними засобами масової інформації (проводення «круглих столів» на антикомуністичну тематику, створення штучних перешкод друкуванню та розповсюдженню комуністичної партійної преси, боротьба з комуністичними провазами в системі народної освіти, реалізація програмі «реінтеграції» розповсюдження ліхвих діяльності діючих комуністичних лідерів — особисте життя, господарська діяльність, любовництво ключових або регіональних інтересів, зв'язки з організованою злочинністю тощо);

3) співробітництво за наданням інформації масової інформації (створення негласного інструменту комуністів України у свідомості західних громадян, унеможливлення їх сприйняття на Заході соціал-демократичних, запровадження законодавчих заходів у чинне законодавство України (зокрема, у Закон України «Про пресу»), що лімітували б рамки діяльності іноземних засобів масової інформації (наприклад, газети «Известия» — Українська), що своєю діяльністю порушують політичну стабільність у державі, створення спеціального урядового агентства (у структурі Міністерства інформації), спрямованого на систематизацію інформації про неблагочинні заходи закордонних засобів інформації з антиурядової спрямованості функціонування тощо).

Фінансово-економічний тиск може здійснюватися:

1) шляхом запровадження податкового пресунгу на корпоративні структури та інші суб'єкти господарювання, що фінансово підтримують прокомуністичні сили (зокрема, перепродажу цих економічних структур шляхом надання цінкових яростів, ліхвих кредитів тощо);

2) способом перманентної подачі судових позовів з матеріальною компенсацією за завдані моральні збитки за

Заробили, та не отримали

На пропозицію народних депутатів України публікуємо дані Національного банку про стан заборгованості з виплати заробітної плати загалом по Україні

Затримки виплати заробітної плати по Україні *

	на 11 травня 1998 року Загальна сума заборгован.	на 16 травня 1998 року Загальна сума заборгован.	на 21 травня 1998 року Загальна сума заборгован.
Усього по Україні	5558,3	5661,3	5732,3
у тому числі:			
— за бюджетними органам.	830,8	835,3	849,5
— за небюджетними органам.	4127,5	4826,0	4882,8
За всіма підприємствами і організаціями терміном:			
— до місяця	452,7	462,4	487,9
— від 1 до 2 місяців	479,7	482,4	483,4
— від 2 до 3 місяців	537,4	542,5	553,2
— понад 3 місяці	4098,5	4174,0	4207,8

ЗАТРИМКИ ВИПЛАТИ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ПО УКРАЇНІ

на 21 травня 1998 року
Усі організації та установи

	Загальна кількість виплат	Загальна сума заборгованості	відсутність коштів на коррахунках банку	відсутність коштів на рахун. підприємств, установ, організацій	відсутність грошей в банках з відрахуванням записаних у званні рег. ур. НБУ	інші причини
	кількість	сума	кількість	сума	кількість	сума
Вінницька	12615	167013,7	0	0,0	0	0,0
Волинська	14444	118965,5	0	0,0	14	86,4
Дніпропетровська	10809	506871,6	0	0,0	28	41,9
Донецька	16904	877803,1	0	0,0	38	25,3
Житомирська	13019	151605,8	0	0,0	96	812,7
Закарпатська	1705	45660,9	0	0,0	0	0,0
Запорізька	9973	235524,1	0	0,0	956	23552,4
Івано-Франківська	2167	114801,4	0	0,0	2167	114801,4
Київська	3421	199679,5	0	0,0	3368	199572,3
Кіровоградська	9878	166510,7	0	0,0	9878	166510,7
Львівська	2913	219808,5	0	0,0	2719	219547,2
Луганська	10307	529949,0	0	0,0	10152	529289,2
Черкаська	18670	235389,1	0	0,0	19770	234899,5
Миколаївська	3259	157040,0	0	0,0	3108	156563,9
Одеська	6491	1563140,7	69,2	6052	155713,6	0,0
Полтавська	2994	175078,8	0	0,0	2994	175078,8
Рівненська	11772	133342,4	0	0,0	11772	133342,4
Сумська	1460	165671,0	0	0,0	1460	165671,0
Тернопільська	2069	121869,9	0	0,0	2058	121865,0
Харківська	14241	316213,8	0	0,0	14118	315925,5
Хмельницька	7739	401110,5	0	0,0	7563	399880,7
Хмельницька	14485	107030,1	0	0,0	14455	106811,7
Чернівецька	18567	16718,1	0	0,0	2909	161753,5
Чернівецька	18567	144756,5	0	0,0	18567	144756,5
Чернівецька	8495	67056,5	0	0,0	8381	72821,0
Київ	7701	142031,3	9	11,8	6242	139895,3
Оперу НБУ	24	1907,8	0	0,0	24	1907,8
Головне управління НБУ	14	646,7	0	0,0	14	646,7
Всього	229049	5732289,9	26	81,0	225679	5725821,2
					0	3344
						6387,7

*) без урахування виплат зарплати з вирити, розрахунків натурою, нарахованих сум податків, а також інших безготівкових переказів заробітної плати.

Абзац з листа

● Запоріжжя

Ветеранам та пенсіонерам пільгових категорій рецепти на безплатні ліки не виносять, купувати їх за повну вартість немає можливості. У лікарнях харчування дуже бідне, держава грошей на ці «карбінки» не дає. Ветеран вже стомився від іскрихненних обцінок і чекання краших часів.

І. ГЕРАЩЕНКО,
голова міської ради ветеранів.

● Харків

Країна, яка позбавила кваліфікованих спеціалістів можливості працювати за фахом, має не протидіяти їм знаходити роботу за кордоном, а всього сприяти в цьому. Ці люди зможуть зберегти для нашої держави і кваліфікацію, бо вона потребує постійного тренінгу.

Андрій КРИВЕЦЬКИЙ,
спеціаліст з радіоелектроніки.

● Миколаїв

Усім надали ідентифікаційні (слово ж яке — і не вимови) іменер, тепер ти вже й не людина іби, а іменер. Якщо хтось заробляє тисячі чи мільйони, то, може, й потрібен такий порядок, але навіщо він пенсіонерам?

Григорій ЛОБВІН,
кавалер фізіологічних наук.

● Дніпропетровськ

Якщо економічно електроенергію, то чому на вулиці Верховоїна удень горять ліхтарі, а ввечері — ні? Та ще заради цієї ж осадливості на ділі годяться за розкладом об'єкту відключати світло в будинках.

Т. ВАСИЛЕНКО.

● Чернівці

Шкода, що держава відмовилася від закупівлі в населення картоплі й картоплі, чому це заважає сільське господарство. Єдине багатство в горідині — невеликі ліси, але і їх нещадно вирубують на промислову сировину для підприємств або розраджають на дрова...

М. АДАМОВИЧ.

Нікому не потрібні, бо старі

Мабуть, не один я шукаю відповіді на болізне запитання, бо не маю через це спокою ні вдень, ні вночі: чим звалило перел достарку старше покоління, на долю якого випадає тяжкий випробування? Ми врятували свою і чужу землю від фашистської навали. Ми так багато і тяжко працювали, а нам за це не понарають наші і не виплачують навіть пенсії. Десять років тому дружині в київському інституті зробили операцію на серці, у мене потрібно мити електростимулятор. Але на поїздки до столиці у нас немає грошей.

Михайло ТРАВОНИК.

Вінницька область.

Фотозагадка з коаерта

Країні підписи опублікуємо.

Донецьк.

Фото Д. ПЕЧКОВСЬКОГО.

Найохотливіший колгосп,
а там хоч
трава не росте!

ВАКТОМОВУ замі школи **зотува-**
ли до загальних зборів **асоці-**
ації кооперативів. Усі 350
стільця на початок зборів були зайняті, а люди ще підіймали
ліси, займали місця у проходах. Далі перуна, спереваж.
Здобовало, цирки сірником — і відбули наслідковане по-
вітря. І кинулися в рукавишні сусід, кооператор на
кооператора.

Напишіть нам і я

Що б то діяти спокійно чинимирним, доброзичливим селянам Прибузького, яке злизна ставалося протиставити людям, добрим врожам буди? Чому навіть дити у школі стали туртувати за батьківськими симпатіями, дівчата однокласників на «своїх» і «чужих»?

Майже рік Прибузьке стрясало мікусобий «війни». Злі язички почали плескати: мовляв, скоро горітимуть і скрити, і трактори, і реманент. Бо навіть на покорон, що раніше об'єднував усіх, стали ходити вибірково.

Побітові збори уже були торік. Іх яскраво описав кореспондент «Голосу України» Іван Галич у публікації «Багата, або Стахорський виник не в'яжу» — вони іх оптом продають». Штутю газетні ярички: «Люди сушили голову колгоспу (Олександр Стахорського. — Г. П.) У присутності керівників району селяни виключували з сорельце усе, що накопичилися за останні роки. Наче каміння, кидали вони у свого керівника слова — отруйні, пекучі, гострі. Виявлялися на тс, на що златний був тільки він, голова, — на образи, приниження, глузування».

У селян відкрився емоційний шлунок, який роками не мав виходу. Київський журналіст, описуючи підгрунтя сільського бунту, пройшовся по автономній володарній багати, зодованим Стахорським у себе в дворі в рік, коли на Миколаївщині шаленіла холера; по кабальним бартерним угодам, які він укладав, не рахуючись з інтересами колгоспників; по новенькій «Волзі», прибувши зі сканів гроші туди, коли людям півтора року не виплачувалася зарплата; по 42-гектарних фермерських угіддях його дружини-медсестри, які на полях навіть не з'являлися.

Докори людей змінювалися на люті гнів. Стахорський, як міг, ухилявся від того «каміння», та прощальний зліз його керівник, тут пробили збори колгоспників, які обрали нового керівника, опальною економіста господарства Галину Кумпан, переобрали

правління. Стахорський після того послонку не розумівся з колгоспного печаткою в одну мить, нагнітаючи в селі нові пристрасті і чвари. Та все ж здався.

Коліс Кумпан і Стахорський товаришували. Та робився глек дружок: кооператив «Зоря», очолюваний Олександром Муканом, вирішила відокремитися від колгоспу, мотивуючи свій вихід зловживаннями з боку керівництва, невиплатою зарплати, бажанням господарювати, прогресивніми. Однак не відпустили колішній голова їх на вільні хліба.

Селяни «Прибузького» на хвилі нової запліччани нову форму господарювання, а селяни, створивши асоціацію кооперативів. Господарство розділилося на кілька самостійних підрозділів, які оперативно обслуговували персоніфікованими рахунками і печатками. Вліччавши економічну свободу, підрозділи стали розтязувати спільне колгоспне радю в різні боки, допоки від нього не залишилися самі клати.

Щоб відтворити картину поступового зружіння, звернемося до статистики. У 1990 році господарство утримувало більше 920 корів — більш 300. Навіть на одну корову став 2,5 тисячі кілограмів молока. Тепер — 900 кілограмів. Свиенні відгодовували більше трьох тисяч голів. Нині — 600. Збирали зернових по 35 центнерів з гектара. Тепер наполовину менше. Виробляли зерна більше дванадцяти тисяч тонн. Нині — 4669. Накупували до п'яти тисяч тонн картоплі. Торік не виростили жодного кілограма. З сімдесяти гектарів минулого року отримали лише 243 гривні. Зате заторбували мільйон гривень до бюджету. Пенсійного та Чорнобильського фондів.

Керівником господарства Галина Іхонихівна Кумпан стала торік восени. Ще не встигла реалізувати себе на керівній посаді, а тут переобрання. Команда Стахорського злизна реванш, цього збувалася ферма. Щось лустив чутку, що Кумпан «виризає стадо» під корм та дизпаливо. Особливо обурювалися доярки:

через рік-два на пенсію, а з такими темпами від їхніх диних груп залишаться тільки рідкі та ніжки.

Збутовані прийшли на звітні збори. Доповів Галина Кумпан чскади по-різному. Хто з іронією, хто благодушнн, а розумнішим, а дехто й не приховував, що прийшов на ці збори, як на багатосерійний бразильський фільм.

Нелегко знайти розуміння і злату в розривному господарстві, де кілька керівників і кожен хочє бути самостійним. У господарстві, де вірніший правлять бач кооператив, на рахунок яких «нулі», хоча в цьому асоціація живе за межами сполучних посудин.

Збори більшістю голосів обрали головою колгоспу Сергія Юнончика, голову одного з кооперативів, який у дадах живе в Стахорським.

У той же час подали заяву про відокремлення із своїми земельними пам'яті 215 чоловік з кооперативу «Зоря», який очолює Олександр Кумпан. Почулися вигук:

«Не відшукасмо! Тільки колгосп! Жодних асоціацій!»

Усе повернулося на круті свої! Але закон і не спредбає. Для того, щоб отримати державний акт на право колективної власності, колгоспні треба реорганізуватися в КСП. Потім, згідно з навівними сертифікатами, в натурі відилити кожному бажуючому персональний шмат землі з чіткими кордонами. Свій земельний пай в бажаній формі об'єднати у кооператив. На таку акцію має право кожен власник сертифіката.

Невже новообраному голові і членам правління не вистачить здорового глузку дати можливість кожному селянину винити за бажанням і за законом? Хочеться врити, що вистачить. Інакше на фермах перестане ревати ослина корова, а поля заростуть бур'янами.

Галина ПОРФІР'ЄВА.
Миколаївська область.

Як став
політиком

Сміх та й годі

Донедлава і був зовсім байдужий до політики. Однак шогортини вибори усе перевернули в мому житті.

Напередодні 8 березня з 3 поштової скриньки вигитув ді віталні картки дружини. Вони були виконані на високому поліграфічному рівні. Я, не одержуючи місяцями заробітної плати, нічого крашого запропонувати своїй дружині не міг. Зразу ж майнула думка: дружина має кохання. На своє виправдання вона нічого переконливого сказати не могла. І звирувавши у мені ревності. І чим далі, тим більше. Справа вже походила до суициду.

Усі мої мукі закінчилися 29 березня. Уважно вивчаючи виборчий бюлетень, у списках кандидатів у народні депутати України я побачив і прізвища «покусників» моєї дружини. Донедлава вибачитися перед нею за безплатнах ревності й звинувачення.

Звертаюся до новообраних депутатів з проханням внести зміни у закон про вибори, які заторбували в У виборчій кампанії використовувати підсти методи агітації — бо ж і до розпаду сім'ї недалеко.

А з 3 цього став би більше цікавитися політикою.

Житомир.

М. КОЗЛОВЕЦЬ.

Ви нам писали

Надія має
надію

До редакції звернулася жінка М. Радивилів М. Мельничук з проханням посприяти в лікуванні доньки Надії. Листа читачки ми переслали Міністерству охорони здоров'я, звідки недовго поїшлили.

Головне управління лікувально-профілактичної допомоги МОЗ України надіслало листа М. Мельничук з управлінням охорони здоров'я Рівненської обласної адміністрації. Київ просить організувати хворій кваліфіковане обстеження в умовах обласної лікарні та, при наявності показів, оформити направлення на лікування в клініку М. Олександровича управління.

За листом читачів

ЗМОГЛИВ-ПОДІЛЬСЬКОГО консервного заводу найближче лист. *Правда, анонімний. Замість кричущими фактами: підприємство в основному не працює, зовсім без зарплатки, тим часом директор Микола Юрман працює одержує велику незаробку платно. Будущок для працівників підприємства не побудує і покинути. І взагалі завод закривається. А наприкінці листує: «Могилів-Подільський, бо директор розповідається з тими, хто йому перешкоджає».*

Голова профкому заводу Т. Чичирко не зміг назвати жодного працівника, звільненого з заводу за критику. З її допомогою зібрав у гуртожитку за двох десятків працівників. Вони похмуро вислухали лист, і загалом довелося їй сплатити кошти. Ніхто не захотів узяти на себе самісімейні сім'ї працівників підтвердити написане.

Тож листа довелось заховати. І зараз ж знайшлися бажачки висловитись. Але говорили не про поганого директора, а про неспівідомі платки, що пригноблюють підприємство, отже, і їх, робітників (винні законодавці), і про незасіяні лани (винні КСР). Каюся, я сприйняв це як маневр, малецьку хитрість, якою хочуть відвести журналіста від визначеного задуму, й я заходився перевіряти лист. Попросив бухгалтерів пред'явити відомості на виплату зарплати. І тут мене чекала сенсація: директор М. Д. Юрман працює заводу без зарплатки! Воскресні тріпотіли від належної йому місячної суми він одержав ще в січні 1997 року!

Питаю Миколу Дмитровича, як це він міг, стільки часу не одержувати платні, не тільки зарплати, а й не втрачати реєстрабельності?

Директор заспокоїв мене хвилюванням таким виявленням міркуванням: час для країни тяжкий, для відкритого акціонерного товариства, яким є завод, теж, тож він особисто, будучи постоємним пасивником, виходить із становища так: у війсьній від роботі час займається бджільництвом, а потім каже. Незважаючи на багаторічний бардак у державі, справно щитують дереву, кушні та деякі сільськогосподарські, не страйкують і бджолки, тож мед не переродиться, свічка кошилка — теж. Тому він у цю сторону порів і без зарплатки коєс обходиться.

Але в робітників заводу, очевидно, немає псалк, тож їм зарплатки не заплатають?

— Робітників одержують своє. Жаль, по мало.

Я питаю, чим саме навантаження у двох різних відомостях і попросив показати зарплатки цих людей, починаючи з 1997 року. З'ясувалося, що робітниця з фабричного бардаку Л. Воробйова торік працювала без перерв і одержувала в сезон, тобто під час неробочих продукції, до 85

грн. (у грудні), а в міжсезоння зарплатки відповідою зменшувалися до 39—38 грн.

Водій транспортного цеху І. Орносат найбільше має нарахувань у листопаді — 106 гривень. Проте і в нього часом траплялися зарплатки й і навіть у 34 гривні. Тож анонім не дуже й одігні від істини.

Працівники заводу значенні суми, до того ж одержують здебільшого не грошима, а боромом, обслуговуючи кутарками виробами тощо. Тобто править бал його величистий бартер.

Колись підприємство знало крашчє. Скажімо, 1986 року воно виробило 22 мільйони умовних біржових продукції. Проте через десятиліття скоротилося до двох мільйонів. Колись тут працювало до п'ятисот працівників, тепер же вдвоє-втричі менше.

Проблем на заводі вистачає. У року благоденствують краї раніше овочі і фрукти вирощували багато, а тепер господарствам це робити невигідно. Тому доводиться захоплюватися товаровиробництвом. Торік, наприклад, завод закуповував для них насіння, дивелі не паливо, видав їм кредитів 104 тис.

грн. Але господарства витратили на дані їм кошти на інші цілі, і завод заплауваної сировини не одержав. Довелось значиму частину овочів-фруктів завезти з Одеської та Миколаївської областей. Завдяки цьому спромоглись виробити 6 млн. умовних біржових конусів і посіяти трієс місце в області за темпами зростання виробництва. Це — перший маленький успіх.

Враховуючи минулі помилки, нині консервники уклали угоду на спільну виробництво дивелістів з розподілом прибутків за кіньовим результатом тільки з двома господарствами. Завод надаватиме їм техніку, допоможе націненням, транспортом, дизелямином, по-чому працювати, а також своїми людьми під час доглядів за посівами та збирання врожаю. Тож сировина і робота для колективу будув.

Але зараз ж виникає друге питання: кому потрібна продукція заводу?

Раніше консервовані борщі, розсолени, біді, брали Росія й Казахстан. Нині ці ринки недосажки. Безрозвий ціс з різними наповнювачами, яблучний і томатний соки, десятки наймодульнійшої добротой продукції, амплією з традиційні банки та палички з вигорілими етикетками, загубилися на витчизняних прилавках серед навалі тарно улакованих, хоча ще й сумнівної якості закордонних продуктів. Тож абут продукції заводу нагрітисся. Тепер спеціалісти підприємства вивчають попит торгівлі, дитячих саліків, шклі, лідкарень, айфельових скілок і розробляють для цихів завдання скілки й їх кою випускати в умовах жорсткої конкуренції.

Якщо продукції заводу і раніше не викликала особливих нарікань споживачів. Досить сказати, що в минулому саме тут під наглядом заводської лабораторії було добре організовано виробництво високоякісних яблучних соків та інших продукції для дитячого харчування.

— А тепер згідно із законом «Про якісність та безпеку харчових продуктів і продовольчої сировини» ми повинні

Чесний тип і як через нього «віддає кінці» консервний завод

отримувати сертифікат якості на нашу продукцію у Вінницькому центрі стандартизації, метрології та сертифікації, — каже інженер-хімік із сертифікації Г. Гаврилчук. — А для цього треба завоювати туку зразки продукції з кожної партії і платити в межах 500 грн. за кожний аналіз. Працієс ж важко, коли продукція, вироблена за одиу добу...

— Подібних умов контролю овди не витримас, — стверджує головний економіст Н. Геродиська. Тому мушкеті порукувати питання про те, щоб зміст слова «партія» тлумачили як виробок певного виду продукції за сезон. Якщо з нами не погодяться, така боротьба за якість істотно піднеме ціну продукції, а це означитиме, що ми не витримаємо конкуренції.

Як тут не згадати, що колись шліфровала банка кабачкової ікри коштувала 38, а літровна банка яблучного соку для малюків — 59 коп. Тоді вони

не залежували на полицях магазинів. Тепер же ця продукція коштує втричі дорожче, тож і попит на неї менший. А що буде, коли ще й центр стандартизації запустить свою в ясну підсіметку?

Вона й без того головна причина високої ціни продукції перебуває за межами підприємства. Йдеться про податки, сплачувані заводом. Узагалі їх одиннадцять. Торік вони винесли з каси 244 тисячі гривень. Найбільшим для економіки підприємства виявився податок на додану вартість — 135 тис. грн. Для порівняння: фонд зарплати заводу торік дорівнював 130 тис. грн. Тож тепер зрозуміло, чому підприємстві підприємства не можуть, робітники одержують мізерні зарплатки, а Україна харчується бананами та лимонами. В цьому винен податковий прес!

На закінчення цього, що станеться, коли податки на якому підприємстві (і на інших — теж!) скоротять, скажімо, вдвоє. Завод (і інші підприємства) збільшать зарплату своїм працівникам і дещо зменшать продукцію. Скоротять зарплату і інші колективні працівники (не тільки їм) купувати більше потрібних товарів, чим вони сприяють піднесенню виробництва на інших підприємствах і більше продають продукції, чим і збільшать доходи на користь заводу. Водночас треба повести потужну агітаційну кампанію під виробництвом у даній роки дозволу: «Свій до свого по своє». Це допомогло б потіснити закордонні товари. А далі можна братися за модернізацію виробництва і за поліпшення побутових умов працівників, по, у свою чергу, сприятиме зрощуванню виробництва високоякісних продуктів, отже, збільшувати маси податків. Одне слово, скорочення податків — це чинизму виробництва перспективу.

А сьогодні неспівідомий податковий тигар дезорганізує роботу підприємства, робить продукцію дорожчою і, хоча б, не створює жодної перспективи питання рубя: а чи потрібен українській консервній завод Україні?

Податки схожі на паразитів. Коли вони доводять одного «допора» до загробілі, переносяться на інших. Скілки підприємств, які не можуть неминемовно податкової політики — черевною тифу нашої економіки! Фабрики та заводи «лягають на дно», ховаються в «тінь» — і вже нічого не можна з ними зробити. Оце сирітська доля, коли суцільні «фраси погубили».

Могилів-Подільський консервний, який за Союзу був плавою збитковим, поки що тримається на плаву, але за теперішніх податків він тоне.

Як тут не підтримати тих депутатів парламенту, котрі справедливо вважають, що проблему податків Верховна Рада має розглядати в першу чергу.

Сколки території серйозно загарили до порожніх банків. Ударили тиша. Дай Боже, щоб не цинтарити.

Борис СИДОРЕНКО.

Могилів-Подільський Вінницької області.

Літати з Кіровограда не літатиме

НЕ ТАК давно Кіровоградський аеропорт (він одиу з найбільш розвинених у межах міста) був чи найлюднішим місцем в обласній центрі. У величезному річницькому аеропорту, як останній з лінійних част, вувало повноцінне сусітє життя. Свободні туп — пуста. І якщо не автозаводка міжміського сполучення, що розташована поруч, можна було б припустити, що аеропорт побудований на безлюдному острові.

Що сталося? Спілкуючись з генеральним директором Кіровоградського державного авіаційного підприємства Сергієм Власимом, переконався: все у цьому місті по-власне.

— Ми іноді пірахуємо, скільки сировини може кінтуватися до Києва за нульовою рентабельності, і щоразу переконуємося в безсперспективності таких польотів, — каже С. Власим. Міркуйте самі: хто сьогодні зможе вижити за поїзку п'ятдесят гривень, коли пенсіонери отримують сорок

гривень на місяць, а на підприємствах не виплачують зарплату?

Ли прислудав: ціна квитка на поїзд автобус до Києва не перевищує двадцять гривень.

То за рахунок чого живуть сьогодні авіатори? Ажде чартерні рейси в Кіровоград не практикують — літати нікому, замовлень на перевезення вант-таків майже не надходять, для бізнес-турів ЯК-40 неконкурентоспроможні.

Основний прибуток, виявляється, мають від того, що

заводять літаки в оренду. Але це не рятує. Підприємство зберігало різним організаціям понад 470 тисяч гривень.

Нещодавно, щоб поліпшити свій фінансовий стан, завод продав літаки одні з АН-18. Але за нього запропонували цюнабильше сім тисяч доларів...

А чи не варто було б ті самі «Анушкі» пристосувати до зміст автобусів на міжміських маршрутах?

Виявляється, ні. Кількість пасажирів, що їх може перевезти АН-2 за один рейс — десятки, а найбільш чотирьох. На одну годину польоту (180 кілометрів) літаку потрібно двісті кілограмів (близько трихсот літрів) керосину. Тож виходить, що тільки за собористістю пального каток має коштувати близько двадцять гривень. А амортизація? Та й пилотам і диспетчерам шось платити треба.

ба. Замість одніс — обробка сілоспелітисів.

Проблемами сілоспелітисів господарської авіації поділився медіахер і з'ясувався в національному господарстві Кіровоградського державного авіаційного підприємства Леонід Литвин. Він повідомив, що із чотирнадцяти літаків, які мають вилітати на поля області, сьогодні можуть піднятися в небі лише два. Інші вичерпали свій ресурс і підлягають капітальному ремонту.

Щодо обробки земель за допомогою авіації, наша область втрачає близько п'яти років, — зазначає Л. Литвин, — і така «економія» уже дається взнаки. Ми не можемо використати швидко вліт п'ятого класу. А тому минулого року значну кількість іл приїжділи для випалювання хліба, довелось купувати за межами області.

Основна робота сілоспелітисів полягає у знищенні шкідливих і підкисленні землі. «Як могли б обслужити всю область», — стверджує авіатори. Але, на їх погляд, це не всі ке

рівники сілоспелітисів треба розуміти необхідність цих послуг. Багатоїх класа висока ціна.

Так, обробка всіх земель області коштує близько сорочка мільйонів гривень, і такі заходи, сілоспелітисів швидко окупаються. Бо, поперше, авіаобробка землі дає змогу вирощувати пшеницю швидше, ніж різними між проданою ціною пшениці третого і п'ятого класу становить близько вісімдесяти гривень за одну тону, — по-друге, під час обробки землі значно збільшують урожай.

Минулий рік змусив зворушитися і самих керівників сілоспелітисів. Коли Кіровоградський аеропорт сповивав в аварію на ланях області, трудилася авіатори не такого вже й близького Хмельницького авіазаводу. Звісно, лівова частка продукції, лівова частка мильничана. Конкуренція бездіяльності не терпить.

А пермагає в ній сильніший та ініціативніший.

Олег БОНДАР. Кіровоград.

Хроніка. Факти. Події

● Нью-Йорк

Спокій потенційно небезпечний

Рада Безпекки ООН продовжила мандат Сил ООН з спостереження за розділенням сирийських та ізраїльських військ до 30 листопада на припинення Генеральних секретарів ООН Кофї Аннана. Незважаючи на нинішній спокій в ізраїльсько-сирийському секторі, становище на Близькому Сході все одно є потенційно небезпечним, підкреслює Кофї Аннан у доповіді, що об'єднує прохання.

● Вашингтон

На консультації з американців

Лідер косовських албанців Ібраїм Ругова, який прибув з візитом у Вашингтон, почав дводенні консультації з американськими офіційними особами. Як повідомив представник держдепартаменту США Джеймс Рубін, їх учасники «обмінюються думками про ситуацію» в Косово та обговорюють питання про те, «яким чином Сполучені Штати можуть сприяти прогресу на переговорах між косовськими албанцями та президентом Сербії Мілошевичем».

● Копенгаген

Своє місце в Європі

Учора в Данії відбувся референдум. Наостаннє користуватися надслугою відносин ставлення до нової конфедерації європейських союзів, передбачених Амстердамськими угодами. Коли верстатися назад, результати референдуму ще не були відомі. Проте, згідно з опитуванням, на користь ратифікації угод надано тодішню половину голосів виборців, а число їхніх опонентів значно менше.

● Делі

Опозиція проти ядерних випробувань

Перший день роботи парламенту Індії показав, що, всупереч сподіванням уряду, в країні не склалося консенсусу з питання про ведення ядерних випробувань. Опозиційні підписи різких критиків ядерної доктрини правлячої коаліції на чолі з Бхарата джанана пателі. «Уряд має інформувати парламент про те, скільки коштуватимуть країні ядерні випробу в якості мірою його ізоляції. Індія на міжнародній арені — заявив вестерк консул — повинна розуміти, що ядерні випробування — це дорога в глухий кут».

Загалом у перший день роботи парламенту опозиція виявила рішучість одностайності, змунувачуючи уряд у тому, що він «розкриває переговори ядерних об'єктів і тим самим перетворює суспільство на її заступник ворогів».

● Сідан

Нерви не витримали

У нервовому очікуванні можливості другої хвилі глибокого спаду в регіональній економічній хвилі, що триває з липня минулого року, відкрився торг на фонсовому ринку Північної Скандинавії. Вони ознаменувалися зниженням курсу акцій в усьому регіоні. Спад розпочався з гонконгської біржі, де брокери «заканували» після повідомлення глави адміністрації Лу Чін-шун про реструктуризацію — перше за останні 13 років — від'ємного економічного зростання за перший квартал. І поглибилися у зв'язку з тим, що ще не відомі плани переговорів у Джаккарті з Мікранською адміністрацією фондом про надання Індонезії чергового траншу з кредиту допомоги. У Гонконзі індекс Хан Сен упав на рекорди з лютого 5,26 відсотка. Зниження зареєстровано на фондових ринках Тайланду, Індонезії, Малайзії, Австралії, Малайзії, Японії, Тайваню, Сингапурі.

За повідомленнями кореспондентів «Г» та зарубіжних інформагентств.

ЗАВЕРШЕННЯ візит міністра закордонних справ Росії Євгена Примакова в Україну. У повідомленні МЗС РФ сказано, що «російсько-українські заступи та переговори в Києві були дуже плідними та дружніми атмосферою».

Справа, і цього разу не відомо, чи уникнути чергових фраз про необхідність дружнати — сім'ям, будинкам, державам. Проте, якби поворітати нинішній візит з останніми подіями перших осіб України до білокам'яної, можна зазначити: цього разу суперечності в поглядах Києва та Москви були дуже помірні.

З'ясувалося, що розбіжності в поглядах — і з принципових питань, і з питань, щодо відносин з НАТО. Так, Євген Примаков наголосив, що Росія негативно ставиться до розширення цієї структури.

У геополітичному плані вона створює загрозу для елементів і лідії поліції у Європі, чому ми хотіли б уникнути. Міністр закордонних справ України Бо-

Примаков, здається, не зрозумів...

рис Тарасюк, знайшов своє рішення щодо НАТО, не намагався переконати Євгена Примакова змінити ставлення до альянсу. Проте одностайно заявили, що Україна й надалі співробітничатиме з альянсом на основі Харті про особисте партнерство. Окрім того, Євген Примаков не вважав, що має намір інтегрувати у європейську та євроатлантичну структури. Іншими словами, Україна не повинна приспівати до НАТО. На тому дебаті й закінчилися.

Не знайшли міністри спільної мови і в питанні демілітаризації морських кордонів в Азовському морі. Після чого візит до Москви Ібраїм Ругова провів зустріч з міністром закордонних справ Росії Євгеном Примаковим. Як сказав, що в Києві так повідомлення всі сприйняли і з задоволенням. Євген Примаков, з іншої сторони, вирішила відійти до якого компромісу, щоб наразити

плітшовити процес демілітаризації кордону. Проте ніхто з'ясувалося, що це рішення на демілітаризацію не вплине аж ніяк. Бо Євген Примаков дав зрозуміти, коли Азовське море спільне, то навіщо його диліти, навіть на карті. І знову Бо-рис Тарасюк, затримавшись на цьому, що має своєю метою, нею необхідна. На цьому дискусії й вичерпалися.

Євген Примаков знову нагадав про Україну і про угоді про «нульовий варіант». Мовляв, скільки можна зловлати? Але Верховна Рада не ратифікувала його угод, що мала своїм завданням. Свого часу вона запропонувала російській стороні, перш ніж наповняти на ратифікації, поліформувати Україну про борги (як уже майже шимком списали) та активи (як вони залишилися в Росії) колишнього СРСР, а також передати Україні деякі з приміщень за кордоном і з своєю спадщиною. На це Євген Примаков відповів спочатку угода — штом майно. І знову всі залишилися при власних

інтересах.

І наразі головне питання, яке нині стало каменем спотикання в українсько-російських відносинах, — необхідність ратифікації Держдумою РФ процес ратифікації великомасштабного договору. Востаннє головним питанням названо те, що Україна досі не ратифікувала угоди про політ ЧФ. Претензії більш ніж дивні: у нас навіть і договори не можуть рати дати. Та Євген Примаков усе-таки не поїде до Москви з порожніми руками. Президент Леонід Кучма пообіцяв вивести пакет угод з ЧФ на ратифікацію ВР. Тож Держдумі вже ніяк не слід відмовитися від угоди, як при цьому вийде назвати потім. А, можливо, вона вже є. Недарма ж голова Держдуми Геннадій Селезньов виступив на пленарному засіданні з проханням «принести до ладу» «пакет угоди» встановлення Тарасюка... І на цьому поки що можна поставити три крапки.

Наталя ФІЛІПЧУК.

ЧЕС НЕ ІДІТЬ НА ПЕРЕД?

(Початок на 2-й стор.)

Чорноморське співробітництво набуває нового статусу і перетворюється із «саміт-клубу» на міжнародну регіональну економічну організацію.

Щі повідомлення всесвітньої оптимістичної сподівання, що ЧЕС уже найближчим часом може стати реальним механізмом активізації розвитку торговельно-економічного співробітництва країн басейну Чорного моря. Ісєна, виступаючи 1990 року президентом Туреччини Тургуту Озалам під час візиту до Бухареста, сказав, що ЧЕС — це черговий етап — оформлення у Зону економічного співробітництва ІІІ країн підписали у Стамбулі «Декларацію про Чорноморське співробітництво».

Ця організація вперше поставила перед собою завдання — інтеграція економік Східної Європи, Кавказу і Туреччини.

Учасів у ній України є називаючи перспективною. Йдеться не так про третю альтернативу розвитку «схід-захід», як, насамперед, про стійкість системи багатостороннього співробітництва нашої країни.

Звичайно, що ЧЕС стало справді дієвою силою, її членам необхідно значно поліпшити економічну ситуацію в своїй країні. Однак Україна перебуває в таку ситуацію, що вже найближчим часом вона може одержувати вигоду від членства в організації, бо прилучається до роботи інвестиційного банку, поліпшити свої відносини з країнами-сусідами, а також зможе брати участь у реалі-

зації грандіозних проєктів ЧЕС. Це, зокрема, створення сполучених між собою шосейних і залізничних шляхів навколо Чорного моря, єдиної килевої енергетичної мережі, відновлення існуючих транспортних коридорів з Європи до Азії...

ЧЕС як міжнародна регіональна економічна організація виходить на якісно новий рівень розвитку після відновлення економіки країн південними сусідами, насамперед, у забезпечення раціонального використання рибних ресурсів Чорного моря, модернізації та оптимізації спільного шматку порту, в обмін науковими розробками в галузі охорони довкілля, адекватними телекомунікаційної системи зв'язку тощо.

Що ми можемо очікувати від Ялтинського саміту? Імовірно, за все, ЧЕС нічого шкоди, аж нехай не введе в дію конкретні угоди про співробітництво у тому, чому не слід сподіватися. Але підписання пласушкового політичного документа — Декларації — і затвердження Статуту має визначити орбіту розвитку чотирьох головних переконань, які заважають розвитку ЧЕС. На думку консультанта Дорадчої ради при Верховній Раді України Дениса А. Кошкі, діяльність організації повинна впливати такі чинники: питання економічної кооперації виходить на другий план перед суперечками між країнами-учасницями, керівники країн не беруть заходів для поліпшення економічних умов вільного підприємництва; відсутня система обов'язкової вітчини своїх дирек-

тив, наприклад, з питань економіки війни — головної небезпеки для майбутньої співпраці; немає механізмів ефективного протистояння відцентровим силам, зокрема, з питань безпеки, а також суттєві проблеми впливу, етично-національні конфлікти...

До того ж у країн об'єднані спадом кризи продуктивності, а тому економічно не зможе ефективно впроваджувати в життя імовірні кооперативні зв'язки.

Безперечно, без подолання перешкод, що розділяють їх на міжнародному та внутрішньому рівнях, і без зупинення спаду економіки можливість для реального поліпшення співробітництва в Чорноморському регіоні залишається досить примарною.

Але не можна забувати: новий статус ЧЕС як міжнародної регіональної економічної організації радикально активізує зростання і двосторонніх дипломатичних відносин між державами-учасницями. Це означає, що кожний державний інститут стратегічно повинен вилучити не тільки в конкретні рішення зі створення сприятливих умов для інвестицій, кооперативних операцій, підприємств, централізованих фінансових механізмів для мобілізації ресурсів, надання кредитів та фінансування спільних проєктів.

Утворення такого «північно-східного фронту» могло б реально й оперативніше забезпечувати інтереси ЧЕС і у відносинах з Єврозоною та з країнами Центральної Європи, а також сприяти реструктуризації Чорноморсько-Середземноморської регіону на зони стабільності та ефективної міжнародної економічної інфраструктури. Азійський ЮРИКО.

Яна СТАДІЛНА, спеціальний кореспондент «Голосу України» (з Люксембурга)

Хав'єр Солана нам подякував

СЬОГОДНІ Комісія України — НАТО, що засідає в Люксембурзі в рамках щорічної зустрічі Ради Євроатлантичного партнерства, очолює розмови на тему відносин з альянсом. Нинішній рік відійшов, як мінімум закордонних справ НАТО на Україні напружений Харті про особисте партнерство. Настав час підбити перших підсумків.

Напередодні засідання Комісії Генеральний секретар альянсу, який неможе з України доволі швидко на запитання українських журналістів про проблеми структури та НАТО», і пош-

хав їх передавати відкритість усього українському народові «за величезний внесок українських миротворців у підтримання миру в Боснії».

Хав'єр Солана зазначив, що такі успішні співпраці й матимуть продовження, і повідомив, що найбільшчим часом у своїй країні. Він висловився про НАТО. Метою його роботи стало координація програми «Партнерство заради миру».

Ще раз пов'язано з тим, що Україна, яка вивадила бажання, бачить динамічно брати участь у програмі.

Очевидно, відкритість це одного натовського центру зби-

су з Україною розділїти і внаслідок цього. Проте з італійською НАТО пролунала й дещо інша точка зору: Україна була надто повільна, коли закладала основи співпраці й тримала заводи праці та набирав обертів. А на наступних етапах НАТО почала відчувати просто-таки тиск з боку України, що різко контрастує з уявленнями про альянс, який сам гальмував процес. Такі «поривчасті» відносини викликають цілком певні побоювання.

Висновок: цей погляд не збігається з офіційною точкою зору, проте змушує замислитися. У Брюсселі не приховують, що прибрели неомодні думки. А чи послідовно почесне дуже місце...

«Ганновер» — це місце, де варто побувати.

**ЗА ОДИН ДЕНЬ ТУТ
ДІЛОВА ЛЮДИНА ЗРОБИТЬ
БІЛЬШЕ, НІЖ ЗА ТИЖДЕНЬ
БУДЬ-ДЕ ІНДЕ»**

НЕЩОДАВНО у столиці Нижньої Саксонії Ганновері проходила відомі міжнародна виставка «Інтергоспіталь-98». Близько 1000 фірм із 30 країн світу демонстрували унікальні медичні обладнання, матеріали для лікування, реабілітаційні центри і будинки для людей похилого віку. Відаривши занепокоєний аистаковий факт — Україна була нехай не дуже помітним, але все ж повноправним учасником. У каталозі «Інтергоспіталь-98» можна відшукати сторінки з позначкою: «Українські стенди: палатой № 3». Його гасло — медицина завтрашнього дня. Тематика — реабілітація і ортопедія, допоміжні засоби догляду за хворими та інвалідами, засоби першої медичної допомоги. Свою продукцію, засоби, ідеї демонстрували, на жаль, лише 17 вітчизняних організацій. Серед них — Національна академія наук, Медична академія, Міністерство охорони здоров'я, Інститут геронтології, Київський політехнічний інститут.

Марна справа у газетному матеріалі намагатися розповісти про стенди навіть десяти фірм, не кажучи про понад 1000 фірм, що брали участь. Сучасна німецька медицина на самокритику. Звідси прагнення клінік, інших медзакладів і будинків для людей похилого віку мати у себе на озброєнні дешеві прилади, обладнання. Але за однієї умови: вони мають бути новими і конкурентоспроможними. Адже це — довіра і прихильність пацієнтів, їхній вибір, де лікуватися. А це, власне, те, за чим полюють — кошти. Кошти пацієнтів.

Отже, якщо це відома фірма АБМ, то вона пропонує на виставі новітній комп'ютер, який рентгенівський знімок переводить у цифровий код і записує у свою безлічну електронну пам'ять; якщо це сімейна фірма «Мілде», то їхнє нове покоління дезінфекційних апаратів через 10 хвилин за температури 93 градусів за Цельсієм видає чисту продукцію; якщо це фірма «Стігемайер», то їхнє ліжко для інвалідів, людей похилого віку більше складається на комісійний візок, який хіба що не літає...

Отже, у минулому році нашу країну представляв виставковий ганноверський комплекс «Дойче Мессе АГ» вперше запросило на престижну і шановану фактично у всьому світі виставку і безліччю наділо 30 презентаційних квадратних метрів. Як бачимо, презентація пройшла успішно, і нині Україна, повністю оплативши вже своїми хворими 30 квадратів, пробувала дивувати медичний світ і з цієї нагоди вишло. Ну от, сказав чмач, навіть тоді не обійшлося без колоністів! А де ж був рідний, у нісках освітлених, товариш-робітник?

Але у славному Запоріжжі підприємство, котре вже себе продовжує пивоварні традиції ще давніших, до того ж істинно вітчизняних — козацьких! Йдеться про ВАТ «Білозаводський комбінат «Славутич».

Історія його проста й повчальна. Ще кілька років тому «Славутич» ледь жовіт. Проте оренда, а згодом і акціонування привели його на рівні рибки. Колектив вирішив ризикнути й випробувати свої сили. Зізнавши інвестора, він допоміг увенчано стати на ноги. Не минуло

**Олена Василівна ЄРЕЦЬКА,
заступник начальника
управління Міністерства
науки і технологій:**

Україну у високое життя. Заходження тут, у Ганновері, викликає комплекс із двох приладів: аудіометрії та корекції слуху. Це начинені електронікою апарати із сучасним дизайном, які ні в чому не поступаються аналогічним експонатом з інших стендів, а за деякими параметрами перевищують їх. Є ще один нюанс — наші значно дешевші. А ви ж самі мали змогу перекоонатися тут — сучасна німецька медицина намагастись будь-що здешевити. Недорогі прилади, апарати — відповідно, поміри медичні послуги. Так от, ці прилади розробили в Київському політехнічному інституті. Представили їх докторант інституту Олександр Лісенко. Ми часно внесли цей експонат у каталог, а сам Олександр Миколайович заздалегідь, ще задовго до виставки, розсилав інформацію усім фірмам, що займаються розробкою та випуском подібні апарати у надії мати цікаві пропозиції і зустрічі в Ганновері. І вони відбулися.

Ще одне відкриття — вулгеліні ма-

Присемно від

значити — наш нійний стенд ва толовний за поведи. І це думка де лише моя, а всіх фавішів, котрі прискиклово спостеріаля

териали для гемосорбції, плазмасорбції, ентросорбції. Це розробки київського Інституту проблем матеріалознавства. Ми нині маємо прекрасну базу для їх виробництва. На Заході подібних матеріалів ще немає. Лише деякі препарати фірми «Джонсон і Джонсон» близькі до цих медикаментів, але вони за лікувальними властивостями значно поступаються нашим. І ось, нарешті тут чини вуглелініні сорбентами зацікавився один гамбурзька фірма. Вони виробляють колагенові, гемостатичні плівки, ми — вулгеліні пов'язки на колагеновій основі. Встановлення суперкратальне — закриття різноманітних ран, опіків. Іх сила лікування справді чудовий! Тому-то фірмі зацікавився ідеєю створення спільного підприємства: українська технологія і німецьке виробництво забезпечення. У чергові вони обіцяли надіслати у Київ із конкретними пропозиціями щодо спільного проекту...

І це одне момент, який хвилює і радує. Нині на виставі вони не запитували, що це таке Україна, де вона

на карті, і не робили великі оці пооди нашої столиці. Москва — Московію, а Київ тепер добре знають...

**Юлія Іванівна ПЕТРОВА,
співробітниця Інституту
імунітету НАНУ:**

— Правда ж, — якось звикли до екзалтованих вигуків на адресу німецьких медичних приладів: о, ці знать, о, ці знать, о, ці знать! А вияляється, німці теж уміють захоплюватися. З величезним інтересом фактично роздивлялися, прижмучили, строженькі апарати Кюстка. Це незмінні прилади для зрощування кісток при скеладних, багаторазових переломах, зміщеннях.

Вони надзвичайно легкі (за основою — титановий сплав) і прості й дають можливість фіксувати уламки кісток так, щоб зрощувалися вони правильно і безболісно.

Відвідувачі-фахівеці волли відразу познативатися з автором цих унікальних апаратів, охоче брали довідкову інформацію і обіцяли невідомо ж зв'язатися з Києвом, Інститутом ортопедії і травматології, де працює талановитий лікар-експериментатор А. Кюсток.

Зрозуміло, що підвітавши пласкуми «Інтергоспіталь-98» для України це було рідно. Принаймні, тут, у Ганновері, вважалося, що реальну віддачу від участі у виставі можна відчутти лише на третій-четвертий рік. Потрібно, щоб до фірми, країни, звідки, чия і її поява не вважалася випадково, щоб за кілька років можна було прослідкувати її реальні досягнення. Що ж, Україна стартувала в минулому, 1997-му, році, ще два роки їм дали на «розгукання», а в 2000-му в Ганновері нас неодмінно спитають: лікарю, ти викликав себе самого?..

На фото: 9.30 ранку — вхід на виставку «Інтергоспіталь-98»; біля входу експозиції (зліва направо): Юлія Петрова, співробітниця Інституту імунітету НАНУ, Євген Єрецький, співробітник фірми «Мессе Консулт Україна», Олена Єрецька, заступник начальника управління Міннауки, Олександр Іваницький, співробітник КІП, на одному із стендів господарів.

**Віталій СОЛОНЦЬ,
Київ — Ганновер — Київ.**

Пиво до музею не доходить!

**У ЗАПОРІЖЖІ
недавно відкри-
ся унікальний
музей пива. Експонати содівать, нібито пер-
ші пивовари (колоністи-мемюїни) з'явили-
ся у цих історичних місцях понад тисяча
сто років тому. Ну от, сказав чмач, на-
віть тоді не обійшлося без колоністів! А де
ж був рідний, у нісках освітлених, товариш-
робітник?**

Вітчизняний стиль

Й двох років від початку співробітництва запоріжців з міжнародною корпорацією «Baltic Beverages Holding», як вдалося освоїти 25 мільйонів доларів (програма інвестування розрахована до початку наступного тисячоліття) й поїхати шукати місце у Європі та увійти до десяти найбільш багатих світових виробників пива.

Істотно модернізація виробництва, активне навчання запоріжців фахівців за кордоном також зробило свою справу. Запоріжці пивовари не загубили серед моря імпортерів сприйняти і такого іншого товару. Нині комбінат контролює близько 13 відсотків українського ринку пивоваріння. Сьогодні «Славутич» виробляє 6500 тисяч декалітрів пляшкового і 300 тисяч декалітрів баночного пива, то є 1300 тисяч декалітрів безалкогольних напоїв.

Генеральний директор ВАТ Перетятко так пояснює успіх своїх підприємства: «Як тільки запоріжці козаків варили пиво, так і ми його варили. Інша річ, що ми це робимо на прогресивному обладнанні, з високою культурою виробництва».

Справді, культура — це під силу найсучаснішому в СНД заводу. Його продукція, як і єсоду у цивілізованому світі, пастеризується, а отже відповідає певним ви-

могам смаку та якості. При цьому колектив не надто поспішає виходити на ринки інших країн. За словами запоріжців, передусім вони хочуть прищипити співвітчизникам смак до вітчизняного пива європейських стандартів. Цього року «Славутич» планує випустити своїй сорт пива, які можна порівняти за якістю з імпортованими у світі марками цього напою. Однак всі ці цвиніки будуть «рідними», розробленими нашими технологіями. Таку політику не збираються міняти і в майбутньому. Поглотити «Славутич» як старовинний знаменитий ріднодіно, коли природа відкривається після зимового сну. Це чудовий символ: наша економіка «спить», та все ж знаходячись в Україні люди, готові створити власну конкурентоспроможну продукцію. Та ще й прищиплюють співвітчизників, як сказано вище, смак та дозру до хорошого українського продукту. А вітм вітчизняний споживач теж не лиском шитий. Він уже вдалося наслагується заклики любити і підтримувати власного товаровиробника. І знає, що чини закликами спрату не погаснуть. Інша річ, коли пиво справді хороше тут наш споживач має мек. А тому кажемо, що продукція «Славутича» до вищезгаданого музею пива не доходить — десь увірвується по дозро. Ну й ні здоров'я.

Павло БОНДАР.

**Час -
преми**

100 англійських фунтів стерлінгів	337—3900
1000 білоруських рублів	0—3765
100 доларів США	205—6500
100 канадських доларів	141—2132
100 малайських лівів	43—4502
100 німецьких марок	116—5222
100 польських злотих	60—4774
10 російських рублів	3—3374
100 словацьких крон	6—0564
1000 угорських форинтів	9—8008
100 французьких франків	34—7492
100 чеських крон	6—4431

Більше уваги ми приділяємо звичайним подіям на ринку ОВДП, ніж унікальним. Коли поспішимо, неможливо відрізнити одне від одного. Прикладом є минулий тиждень, коли 2

Грудневська аномалія цілком зрозуміла — велику кількість облігацій було продано за низькою ціною, після чого все стало на свої місця. Нинішні аномалія для 9-місячних облігацій ($Y = 1,92$), ймовірно, вказує на наступне підвищення доходності інших типів ОВДП на 3—5 відсотків річних. А невеликі обсяги продажу облігацій свідчать про те, що доходність 50—55 відсотків річних сьогодні є дуже привабливою.

Сергій РОЖКОВ.

Environ Biol Fish (2008) 81:239–249

На черговий аукціон стічних приватизатори запропонували 19 лотів, з яких піддалися до кількості об'єктів для продажу об'єкти ФДМУ по Києву — сподівалися, що за такі зможуть ушестадити лотів. Це однадцять підвалів нежитлових приміщень площею від 49,6 до 927,2 кв. м, розташованих у центрі міста та в найбільш напружених районах столиці (підвалив призначення за адресами: Хрещатик, 12 (стартова ціна — 791 грн) та Заславська, 10 (стартова ціна — 1 676 грн)). Також на відкриті торги будуть виставлені п'ять об'єктів незавершеного будівництва:

**Додатково інформація
за телефонами:**
регіональне відділення ФАМУ
по Києву: 224-31-70, 212-29-10;
регіональне відділення ФАМУ
по Київській області:
296-82-51, 296-88-01.

Фанера — 44.12:

29 травня 1998 року. № 100 (1830)

ТОЖОС УКРАИНА

_____

БУДИНОК КУЛЬТУРИ

Селена Степанівна Шахтарського району зупинилася байдаркою на величезному і скаженим холобом. Уміт, дівчатка-підлітки, які жваво рухалися на сцені, здається, на температурі не заважає.

«Сьогодні ще тепло, — посміювалася Ольга Димитрова, керівник танцювального колективу району, — бо в рукавичках танцювали — стіни аж інем екрили».

Що поробиш: якщо землероб осясний день годує, то сільськогосподарська культура — день замовий.

словами очевидців, були всі — від немовлят до бабусь такого віку, що з дому наважувся вийти лише на великій церковній святі.

Степанівська публіка — розмова особлива. На концерт чи виставу сходяться за годину до початку. А конкурси — один від одного цікавіші: «Згадаємо всіх заступників», «Чия новістка краша», «Суперзірка». І хоча всі на такі заходи платять (як правило, сума не перевищує однієї гривні), тим, хто співнівав, залишаються лише стогні місяця.

Не грєба думати, що гроші даються клубові так легко. По-перше, в містечку КСН, як і в усіх інших, зарплату видають чим завгодно, тільки не

чим. У районі десятки шахт, і раніше виручали бартерні взаєморозрахунки з бюджетом. Тепер ні бартерів, ні вугілля — лише «шахтарська» назва.

— А тут 134 тисяч гривень, які виділяють на культуру на рік, вистачає на мій смак, — зауважує завідувач районним відділом культури Галина Журавльова. — Та й то тільки на зарплату.

Невеличке спостереження: щороку сільські клуби дошкільники хочуть йти працювати в дільничні виборчі комісії. Секрет простий: дуже скромна, як на мій погляд, винагорода за таку роботу все одно приймий вичи перевищувала бібліотечарську чи за клубівську зарплату.

Для села — неспійомні. А районний фінансовий відділ «пускає» план з бітківської оплати. Виконати його шкода не в змозі. З іншої інстанції днаше порада скоротити штат. Але в музичній школі своя специфіка: педагог може одночасно проводити заняття лише з одним учнем. А не з двома чи п'ятьма.

У дефіциті — друковане слово

Професія бібліотечаря завжди була уособленням спокійної і неспішної роботи.

— Була, — підкреслює директор районної централізованої бібліотечної системи

Галина Журавльова. — Але є села й хутори, де крім бібліотеки і фельдшерсько-акушерського пункту і дільниці звернутися нема кому.

— До наших днів приходить і простота: розкажіть хоч ви, що у світ вилінувалося, — додає Лілія Іванченко. — Багато хто цікавиться новим закономірством, а де його взяти?

Та що там законзадаєство — навіть програму вибачення приходить переставити. Жак не жак, а вікно у світ.

Якщо ви думаете, що на зібранні з читачів копії сільська бібліотечарка може одразу перелати біблію одного газету, ви не знаєте нашої держави. Гроші здійснити подорож до району, де будуть опіковані і покладені до банків. Після чого Гроші будуть тут фактично з кіно-аудіо-телефоніки. Реалі життя змістили акценті: кіно стало менше, більше — практичних, універсальних знань. Але наслідок закладу до Міністерства культури і мистецтва дається взнаки: Ганна задоволення, що її акторські зібності змалювалися під час неформальних студентських заходів.

Нове покоління обирає десяту музу

У школярів Ганни Гребенської були дві, але полюб'яні пристрасі: театр і ... радіофонія. З театральними вчухами у провінції сучасно. А от щодо другого дивичні пошастило: вступила до Шахтарського кінотеатру. Таких навчальних закладів в Україні виміє дитини. Тут фактично з кіно-аудіо-телефоніки. Реалі життя змістили акценті: кіно стало менше, більше — практичних, універсальних знань. Але наслідок закладу до Міністерства культури і мистецтва дається взнаки: Ганна задоволення, що її акторські зібності змалювалися під час неформальних студентських заходів.

— Але і в Шахтарську, і в селах в них перестали ходити, — зауважує в розмові зі студентами.

— Хіба це добре? — заперечують мені. І всерйоз запевняють: — Можє, саме ми і відновили цю традицію.

Одна з небагатьох можливих нашої культури себе практика. За тижнем-другий дівчатка і хлопці роз'їдуться по Азовському й Чорноморському узбережжю — працювати туди, де в школі вчухи не втрачати звички вечорної холити до кінозалу.

Одного разу в обласному центрі влаштували концерт юних талантів. Запросили на нього й підпільників. І навіть інформативі на примусі: як не жак, теж діти, нехай прилучаються до високого і прекрасного.

«Товіто, дай десять копійок, щоб поїхати до сучасно. Коротко обстрижені хлоп'я роки восьми заздалося через плече до мене в сумочку. «Ну дай на хліб». Двоє його сусіди солодко фліртали під бетонною у зручних театральних жакетах».

Облагодивши Болю юних музикантів, які виходили на сцену, і цим обіллям долого «зауважув» життя району. Уміт, вони завжди приходили до мене в сумочку. Відомість лише в тому, що людина сама поетом, коли починає відчувати якісь інші потреби, крім елементарних фізіологічних, — а от прози, на жаль, не унікають ніде.

Лілія КРЦ.

Донецька область.

Квітка толанту в суворому кліматі обставин

Блис і нуджа глибинки: продовжуємо розмову

грівнями. По-друге, участь у роботі всіх без винятку туркських центрів повинні лише глядати. А по-третє, той мізер, який властиві збирати, але на залучення фактивів, не перелічених штатним розкладом, наприклад, диск-жокея.

Про ремонт чи оновлення апаратури годі і мріяти. Шоправда, в день моего приїзду до Степанівки й культуру на сїта була окрилена звісткою про те, що КСН «Сайтанко», на балансі якого клуб перебуває, пообіщало зробити ремонт системи опалення. Від тепла «вогніще культури» відключено вже років до три, і навіть віддалена перспектива його мати згіршав душу. Як і той факт, що сам сільський голова, Юрій Позниченко, як і його попередник, співає в хорі — така вже тут традиція.

Мистецтво потребує жертв. Матеріальних

Історично складалася так, що Шахтарський район свого районного будинку культури не має, намотіє при відділі культури створено методичний центр, який координує роботу дванадцяти сільських будинків культури і восьми клубів. Практично всі вони мають проблеми з опален-

плату. Але така удача грапляється раз на чотири роки, і до суворого прози життя дошкільники повертається іммуніт. Директор центральної бібліотечної системи — 112 гривень, завідувач ЦБС — 98 гривень (вища освіта), бібліограф — 71 гривня, директор дитячої бібліотеки — 106 гривень, керівник народного колективу — 108 гривень. Найвища ставка директора клубу другої категорії — 129 гривень.

У районі не закрито жодного закладу культури. Діють і постійно підтримувати надане звання тринадцять народних колективів. Але доля кожного «вогніща» складається по-різному. Наприклад, єдина сільська музична школа в селі Дмитрівці занепадала. На час її відкриття розрахунок начебто був безпомилковий: на території сільради розмішувалася два радіосіли і один колтоси, дітей було багато, на придбання апаратури та інструментів держава коптів не шкодувала. Учителя, яких запрошували до села, відшляли жити.

Але мистецтво потребує жертв, насамперед матеріальних. Місяць навічання три на фортепіано і гітарі коптує 10 гривень, на бани та акордеон — 7 гривень, на духових інструментів — 5 гривень. Для міста, де розшинки у два-два з половиною рази вишй, суми просто сміховин-

Лілія Іванченко. — Хіба раніше бібліотечарка думала зупинитися, за опалення, за ремонт стелі і взагалі — де взяти грошей? — розводять вона руками.

У районі, де 22 бібліотеки, а фонд наближається до 100 тисяч одиниць, остання нова книга надходила п'ять років тому. Тепер коли-небудь дею перепалати від обласної бібліотеки в вигляді спонсорської допомоги. Фонди під загрозою: приміщення збільшеного не оплачуються, пліснява вкриває і стіни, і книжки. Ентузіастки своєї справи беруть окремі видання додому і прогладжують сторінки гарячою праскою.

Свого часу бібліотечарі району стави повенрати у запровадженні платних послуг. Але ефект інововедення тривав, допоки у людей волилися гроші. А нині навіть за книгу плісняеного копиту (придбав, до речі, у складчину самими дівчатами) вити сямішні 20—30 копійок за добу — проблема.

Щороку Кабінет міністрів «розродився» постановою. Про мінімальні соціальні нормативи забезпечення населення публічними бібліотеками. Так-от, у Шахтарську з дольшим виявляю, що в цьому документі традиція починається з населених пунктів від 500 мешканців і вище.

— Наче в маленьких селах не хочуть читати, — коментує

Доля музиканта: мінори й мажори

Незважаючи на спартанські умови репетицій, Ольжині пілпичні поза конкурспенію не тільки в районі та накомітих селах двічата навіть «заспівалися» на одному з конкурсів в обласному центрі.

Сучасна сільська культура тримається на ситуації Ольги і Вадима Дмитрових — з таких. Познайомилися у Стаханові, де обидва навчалися в музичному училищі. Уже одружившись, приїхали працювати до Степанівки на «історичну батьківщину» Вадима (тут живуть його родичі). «Куди голка, туди й нитка», — так Ольга, справжній порохина, пояснює, чому наважувалися переїхати в село. Хоча трудношів попервах вистачало.

Минуло п'ять років, і подружжя міцно проши корінням у це землі. Вадим на час спілу школярів і закінчує музичне відділення Луганського інституту. Оця після народження дочки очолила танцювальний колектив у БК і веде гурток у двох сільських школах. Молоді спеціалісти переконані: таких ширх дитиш дітей маюмо зустріти тільки в полі, а не в котинах великого міста не школярів.

— Одне прикро: я люблю пограти на воєллі, а їх останнім часом так мало, — зізнається Вадим.

Степанівські «Фараони»

До Степанівського будинку культури Лариса Глушко вперше потрапила на практичку з Донецького культосвітучиства. Село так сподобалося, що дічина відвідується регулярно. Пропонованого було місця в обласному центрі і поладася за направленням у шахтарські степи. Але в Степанівці чекала невдача: вакансія виявилася зайнятою, довелоса відновлювати роботу в сусіньному селі.

Надія Пчеліновою, яка невдовзі стала директором будинку культури, знає, чим можливості виділи ставку керівника самодільного театрального колективу і «перетягла» Ларису до себе. Репертуар сільських аматорів досить багатий: «Шкільно-оденшник», «Весілля в Малинівці», «На першій годі» тощо. А нещодавно колектив, який мав звання народного (а такий у Степанівці три), презентував одностопний прем'єру «Фараони» Коломийця. І в повноцінному класичному варіанті. В залі, за

ГОЛОС УКРАЇНИ

ділав до Генпрокуратури все торік у листопаді. Там досі розслідують, грубо порушуючи Кримінально-процесуальний кодекс України...

Сьогодні не позашлюбні суїциди, м'яко кажучи, вказали на фальсифікацію справи проти Волосяка. Визначили його невинним, закон вимагав притримати до відповідальності самих фальсифікаторів. Чи піде на це в. о. генпрокурора? Чи будуть покарані крадії, котрі «зшили» справу білими нитками?

Без коментарів

«Слібий Нестерук вирізнявся особовою «любов'ю» до близького. Саме він посприяв Волосяку в камеру до асистента провірити Ф. Фурніченка, який провидів якось: «Запра просення, а твоя голова буде лежати в турбіноці...» Після чого він узявся за голову Волосяка. У результаті поті отримав травму вуха, що підтвердив правовим актом і висновком лікаря. І це не єдиний факт втрати здоров'я Волосяком, який ретельно приховується слідством. За свідченням білошкірого лікаря, самопучиття Волосяка різко погіршилося після перебування в СІЗО, де він переніс кілька епілептичних нападів. Легко. До того ж злов'яж в'язні практично не скаржилися».

(З листа до редакції калашникової народної газети України Рубіж, учасники війни Ойлініка, Коникова та інших).

Попереду — суа?

Віктор Божнар після отримання автандатів від Юрія Олексійовича зазначив: «Я не маю наміру подавати позови про відшкодування моральних та матеріальних збитків, покарання винних. Сподіваюсь, не зробить так».

Володимир Волосяк досі тріть розриваєш на владу, на закони, як на його боги. Втім, послухася рекомендацій адвоката.

Стаття 29 Конституції України передбачає право кожного громадянина на свободу і особисту недоторканність. Ніхто не може бути заарештований, затриманий, обшукований, якщо не ринуватиме під вартою іншакі як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановленому законом.

У разі наявності потреби забезпечити злочинців чи його перешкоди уповноважені на це законом органи можуть застосувати тримання особи під вартою як тимчасову заходи забезпечення об'єктивності, якщо протягом 72 годин має бути перевірено судом. Затримана особа негайно звільняється, якщо протягом 72 годин з моменту затримання їй не введено вмотивованого рішення суду про тримання під вартою.

Мене тримали понад півтора року. Яка в тому була потреба? Як не збирася ховатися від сліпких або чинити їм опір при встановленні істини. Навпаки, був захищений у якнайвищій заможності, задоволені всі потреби, не був. Утримання мене під вартою у вкоровому стані (а заарештували, коли перебував на лікарняному) вважало порушенням ст. 173, ч. 6 Кримінального кодексу України. Тому згідно з Конституцією, а також Законом України «Про порядок відшкодування шкоди, завданій громадянам несправедливим рішенням органів дізнання, попереднього слідства, прокуратури і суду» відстоювати свої права в суді. На Генпрокуратуру наділи листи. Досі не знав про мій інтерес дова, а пречсть мундир. Переслідування та знущання з її боку тривають. Я вимушений прохати захисту і притяку за механізму України...

Замість висновків

Слухав я Володимира Волосяка, зачитав, селі, як він виколов? Чи, був, не був?

Іван І.ЛІТІН

Вітчимийний стиль

Сосисе символізм роков в шкільних

ЯКим має бути ступінь внутрішньої свободи учня, школяра, а який його самовираження через зовнішній вигляд? Поступаючи на який передбачений вибір створює задоволення на ці відверто філософські запитання на практиці вихливає у некорисну відмову від мудрості, перерізані життям трагедії обов'язкової учнівської форми. Та невдоволення захоплення юних громадян джигансько-макіяжним вседозволеністю і маніпулювання батьківською любов'ю та матеріальними перевагами на задоволенню від невисокої культури суспільного спілкування почали перетворюватися на який клас на греку «класові» боротьби між класами, не класів і учнівської форми. Переважна більшість учнів, до того ж усіх вікових категорій, за власним та батьківським визнанням, починає день сакраментальним: «А що я обзаву сьогодні в школу?»

Державу значимість проблеми засвідчує той факт, що на це запитання у червні 1996 року відповів сам Президент України. Відповів офіційно, ухвалив, який зобов'язав школярів приходити в класи в учнівській формі. Щодо свободи особистого самовираження через зовнішній вигляд, то, як виявилось, позитивне і доступне вирішення цієї справді важливої проблеми лежить в дещо інших площинах. Можна застосувати принципи «форменості» учнівського одягу і одночасно кардинально цій одягу оновити, осягнутим, повністю використати широкі можливості багатоваріантності особистого вибору в рамках учнівського, а не довільного стилю.

Нині такий учнівський одяг в Україні реально існує. Сучасний, естетичний, зручний завдяки ретельно продуманим варіантам поєднання окремих предметів — піджаки, спідниці, брюки, жилети тощо. Ініціатори його створення — масового запровадження нашої країною в Україні вироблених вояківських тканин — конієри «Чесель» (добре званому як Чернігівський камвольно-сукоїнний комбінат) у співдружності з українськими модельєрами та швейними.

Урожай минулого навчального року вже понад півмільйона молодих школярів по всій Україні митували або різнобарвним, і навіть різноколіровим (через широкі гаму кольорів та малюнок-композицій) прости вихідних, крошів у відомому стилі, форменним одягом. Добра слава оновленої учнівської форми зростає не на порожньому місці — чернігівські текстильники і раніше масово випускали тканини для шкільної форми, вшитували в шкільні одяги, форменні костюми.

Щодо не протриває, не бгався шкільний одяг енергійні і неосудливих чад. Щоб був историй і обов'язково з натуральних, безпечних для здоров'я волокон. Достатньо сказати, що відсутня шия одного з наших учнів «Юність» протягом двох років залишається стабільно-еквівалентною 4,86 дол. США. Звісно, це з благодушним міркування тримають ціну виробник, жорстко обмежуючи владу, і без розуму, рентабельність. Виборогують форменого учнівського одягу через відкриті і безкомпромісному пропозицію громадянам інвестувати програму державного ринка. Саме державного, бо купуючи шкільний одяг, громадянин-батьки самі самі інвестують власні кошти у виховання та розвиток вітчизняних підприємств легкої промисловості — текстильників, швейників. Як зазначив міністр промисловості і палива І. Турчишин, це не тільки стимулює найкращий термін обігу коштів, тобто прироби і циркуляцію живих грошей, які нині можуть реанімувати робочі місця тільки же батьки.

Сьогодні в Україні працює Програма запровадження учнівського одягу. Головними її учасниками та виконавцями є Міністерство освіти та конієри «Чесель», визначений як генеральний підрядник виробництва та реалізації тканин для шкільного одягу.

У грудні минулого року Голова Верховної Ради О. Мороз, перебуваючи на «Чеселі», окатахтеризував нову шкільну форму як таку, «... що її шасили будуть принади батьки учнів». Як приклад нашої власної позитивної емоції від того, що його власні онуки-члени носять формений одяг.

Пер'єр-міністру України В. Пусти-вопенту найбільше сподобалися моделі форменого одягу старшокласників, створені за результатами засідання «Юність» модельєрами Львівської академії мистецтв.

Під час робочої поїздки на Чернігівщину в травні цього року Президент України І. Кучма, ознайомившись в асортиментному залі «Чесель» з результатом свого указу — привабливими учнівськими костюмами хлопчиків та дівчаток, розмітавши тканини для їх пошиття — до речу голови власної адміністрації С. Кушнарчука і в серенія особисто проконстатувати виконання указу в усіх областях України.

Застав, всі зацікаві і не зацікаві переваги оновленої учнівської форми вже давно переконали і читача, і батьківських та педагогічних громадськостей, самих учнів, що самі ці форми нахвилюють купувати і носити, проте... за умов жорсткого дефіциту обіжових коштів виробників, зруйнованої системи державних торгових закладів надзвичайно важливо ітні віднайти реальний, працюючий механізм запровадження учнівської форми в кожній окремій школі. Ажас відється про вибір кольорів, часткову стилізацію, як вирізнятиме конкретний навчальний заклад.

Нині «Чесель» готовий надати в розпорядження будь-якої швейної фабрики чи майстерні, ательє, школи чи коледжу потрібні їм кількості тканин у бажаному асортименті кольорів. У рамках загаланої програми при укладенні відповідних угод області, призначеної його фахівці-координатори. Іхне завдання — ознайомити покупця-замовника із зразками вже готової форми, як для допомогою координатора можна придбати у бажаних кількостях кольорів та розмірів необхідні тканини.

В окремих регіонах та містах виконання президентського указу відбувається у різних напрямках та з різною активністю. На Дніпропетровщині, зокрема, обласна держадміністрація підтримує, насампе-

ред, придбання шкільного одягу для дітей-сиріт та малозабезпечених сімей. Столична адміністрація цього року віднаїла можливість кредитувати київську швейну фабрику «Юність» для виготовлення учнівської форми, одесити, які вже торік досить ініціативно і впроваджували, сформували замовлення під цюгрову потребу тканин. На жаль, в цих областях, адміністрації яких, а також органи народної освіти та швейні заводи, ігнорують виконання указу. Можливо, допоможе їм змінити пасивну позицію на протилежну той факт, що з метою злепшення шкільної форми Міністерство промисловості і палива, за погодженням з Міністерством освіти, на розгляд органу пропозицію щодо звільнення товарів літнього асортименту, в тому числі і шкільного форми, від податку на додану вартість, а також митногово оподаткування прибутку від реалізації товарів літнього асортименту. Тепер остаточно слово за законодавцем, тобто Верховною Радою, схвалені рішення якої допоможуть відлучити нешкестиві учнівський одяг. Витяк полегшить батькам, особливо тим, котрі виховують кілька школярів, його придбання.

За попередніми підрахунками Міністерства, включення в систему обігу додаткових 10–13 мільйонів гривень від продажу учнівської форми залучить до стабільної роботи і заробітку 11–12 великих швейних підприємств і паралельно дадуть можливість сплатити податок тепе приблизно на 11 млн. гривень. А це — пенсії, зарплата освітян та меліків, допомога малозабезпеченим, крок уперед, до світла, до виходу з економічної кризи.

На запитання, як ми бачити формений одяг учня, міністр освіти України М. Згурський відповів: «Я бачу сучасного школяра, здатного мислити, естетично. Але головним тут є аспект екологічний, навіть, якщо хочете, патріотичний. Формений одяг має бути настільки митим дитини, щоб вона його не лише залюбила носити, а й потім, упродовж життя, зберегла до нього келіку, як романтичний символ шкільних років. Обов'язково має бути символіка закладу, щоб покоління батьків і дітей пишалися приналежністю до нього, передавали її нащадкам».

Олег ЗОРОВА.

Чернівці.

Житло для «Чорнобильця»

Чи має право син, аквідатор та інвалід Чорнобильської катастрофи, приватизувати квартиру свого батька, яка знаходиться в сімейному гуртожитку?

Галина І.ЛІТІН

Київ. Відповідно до ст. 6 Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду», незалежно від розміру загальної площі, безоплатно передається у власність громадян зазначених ними квартири (будинки), в яких вони мешкають і для яких встановлена ця пільга Законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи». Але у виходному випадку відється про квартиру в сімейному гуртожитку, яка відповідає до п. 3 ст. 2 Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду» — приватизувати не підлягає. Щодо виселення з цієї квартири, то згідно ст. 125 Житлового кодексу України член сім'ї чл. 1 померлого батька, який був надано право проживання, не повинен, а особи, які не може бути виселено з спільно-

вих жител приміщення без надання іншого житлового приміщення. Чи норма це, щодо виселення з приміщення, які належать до категорії гуртожитків (ч. 3 ст. 12 Житлового кодексу України)? Чи норма це, щодо виселення з приміщення інше жите приміщення повністю знаходиться у межах даного населеного пункту і відповісти встановленим санітарним і технічним нормам?

Крім того, пільга категорія громадян, що визначена Законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», має право на розподіл житлового забезпечення жителям, якщо вони потребують поповнення житлових умов, чи забезпечені жителями площею іншакі рівні середньої забезпеченості громадян у даному населеному пункті, або які проживають у комунальних квартирах.

Щі особи забезпечуються житловою площею протягом року з дня подання заяви, для якого місцеві ради щорічно складають перелік осіб, які потребують забезпечення в тому числі підприємствами, установами, організаціями незалежно від форми власності.

Юрій МАЛЮЖОНОК, юрист.

Арбітражний суд Платівської області (314000, Платів, вул. Зигина, 1) порушив справу № 2402/96 про банкрутство шкільного акціонерного товариства «Платівський гімназіально-обслуговувальний комбінат» (315341, Платівська обл., Комсомольськ, вул. Будівельників, 16, р/р 2608030155025 у відділенні Промисловості України в Комсомольську Платівської області, М/р 311333, код ЗК/ПО 01012816023).

Завдяки кредиту від санаторію приймає арбітражний суд протягом місяця з дня опублікування оголошення.

● Тернопіль

Викумемо
зі сміття гроші

В управлінні житлово-комунального господарства області територіальний відкритий офіс центру екологічного менеджменту. Облдержадміністрація отримала грант у розмірі 78 тисяч єку за програмою «TACIS» для організації роботи центру. Відтепер тернопільські та німецькі фахівці працюватимуть над проектом «Бістро» і вивчатимуть нормативну та інвестиційну базу можливості спорудження заводу для переробки твердих відходів, поширення таких проєктів в інших регіонах України.

● Запоріжжя

У дзозорі — козаки

Чотири козацькі дружини — від 60 до 90 козаків — Війська Запорізького — Спільки козаки України разом із працівниками міліції несуть нині чергування у Запоріжжі, допомагаючи охороняти громадський спокій.

Перші результати — досить вітні. Лише за чотири дні в Орджонікідзевському та Шевченківському районах затримано близько п'ятисот порушників — дрібних хуліганів, браконьєрів...

● Донецьк

Вода повернеться
під землю

З резервного фонду Кабінету міністрів виділено 6,6 мільйона гривень для ліквідації наслідків підтоплення в деяких українських районах Донецька. В результаті виходу ґрунтових вод на поверхню в сотнях приватних будинків підлога опинилася нижче рівня води, і допоможе тут тільки будівництво спеціальної дренажної системи. Міській голові Володимир Рибак вважає причиною анха не стихію, а бездумне закриття шахт, після якого відкачування ґрунтових вод припинилося.

● Київ

Меценатство уже в пошані?

Літа українських меценатів прийняла рішуче заснувати премію імені добродійників Василя Симиренка та Євгена Чикаленка. Перша присуджується дітям дитячої літератури, мистецтва за вагомий внесок у національно-духовне виховання. Друга призначається тим, хто заохочує меценатство себе щедрим меценатом, надавши допомогу вітчизняній культурі. Премії видаються вручатимуть щороку до Дня незалежності.

● Одеса

Мелодійна весна на Дунаї

Сьогодні на українському березі Дунаю розпочинається традиційний міжнародний фестиваль «Дунайські весна», що охопить портові міста Одеса, Кілію, Рені, навколишні села. У триденному фестивалі беруть участь відомі в Україні, Молдові, Росії, Болгарії естрадні виконавці, професіонали та аматорські музичні колективи.

Долина царственої краси і величчя

Давно вже освоєні безкрайні таврійські степи. І тільки тут, в унікальному заповіднику імені Ф. Фальц-Фейна, що славиться різноманітним рослинним і тваринним світом — Асканією-Новою — збережено ділянку заповідного цінного степу.

Асканійський зоопарк — акліматизаційний центр диких тварин — виник у кінці XIX ст. У безводному степу були викопані криниці, створені штучні озера та закладені дерева й чагарники різноманітних кліматичних зон.

Тоді ж сюди завезли звірів та птахів із різних країн і континентів: страусів — з Африки, Австралії та Південної Америки, фазанів — з Китаю, бізонів — з Північної Америки, оленів — з Данії до Слобожанщини.

Нині у відкритому степу, як і багато віком тому, пахнуть коні Прижевальського — предки наших домашніх коней, череди диких буйволів, бізонів, оленів, зебр. Усього тут налічується більш як 1000 диких тва-

рин сорока двох видів, майже 3,5 тисячі диких птахів шістьдесяти двох видів.

Заповіднику Асканія-Нова — 100 років

Прекрасний такий і ботанічний сад багато видів дерев та чагарникових рослин, завезених із усіх куточків планети.

Асканія-Нова — не тільки заповідник, де опікуються рідкісними видами тварин, птахів і рослин, а й великий науково-дослідний інститут. Він був створений в 1932 році як інститут гібридизації та акліматизації тварин. Його вчені вивчили цінний пороскоб у склярів, білгородців, і створили біологічної та сільськогосподарської науки: порад із збереженням і вивченням природи заповідного степу науковці успішно здійснюють акліматизацію диких звірів і птахів, улагоджують та виводять нові породи домашніх тварин, розробляють технології їх утримання.

Ганна ІВАНОВА (ДНАУ).

На знімку: мешканці заповідника — індійський бангет, африканська зебра та антилопи кавіа.

Монолог перед обличчям сина

Пам'ять

ОСТАННІМИ роками з'явився кілька видань про життя і творчість видатного українського композитора, одного із засновників національної естрадної пісні Володимира Івасюка. Правда, деякі з них ґрунтуються на прикритих несправжніми фактами.

Це й спонукало батька композитора письменника Михайла Івасюка взятися за перо й створити чесну оповідь про передчасно загального генія. В результаті народилася цікава повість під назвою «Монолог перел обличчям сина», яка після публікації у львівському журналі «Дніс» стала справжнім бестселером.

Згодом М. Івасюк розширив і доповнив свій твір. Батько композитора мріяв видати повість окремою книжкою і вже мав про це домовленість з одним із київських видавництв. Але не встиг... Утілити в життя задум батька вирішили працівники меморіально-музичного музею В. Івасюка в Чернівцях. Однак благодійників не знайшовши. І все ж повість пішла до людей. Музей спільно з радіостанцією «Буковина» організував її ефірне прочитання у виконанні актора Чернівецького музично-драматичного театру Михайла Войчука. Режисеру передали здійснені виконання пісень В.

Івасюка Алла Зборлюкова.

Журналісти радіостанції «Буковина» створили чудовий запис до свідкування 30-річчя від дня народження композитора, що відбувається наступного року.

Василь БАБ'УХ, Чернівцеська область. На знімку: Володимир Івасюк з мамою (фото з сімейного архіву).

Фестивалі

Індійські ритми
на київській
землі

У столиці в минулі вихідні відбувся IV всеукраїнський фестиваль індійського танцю «Ритми радості», організований за сприяння товариства «Україна-Індія». На це свято приїхали колективи з 9 міст України. Більш як 150 учасників продемонстрували журі, до якого увійшли індійські танцівниці та українські дітята, котрі навчалися в Індії, своє танцювальне мистецтво.

Індійський танок, що останнім часом набуває значної популярності серед молоді, має давню історію. Він став однією з форм йогі, що об'єднує фізичну енергію та духовну силу. У школі класичного танцю Індії п'ять основних стилів — усі вони були представлені на фестивалі.

СК «Миколаїв» у вищій лізі. Наші вітання!

Перший Україна. Перша ліга. 38-й тур. «Верховина» — ФК «Львів» — 1:1. 60. Попович, 61. Девіс, 33. «Сталь» — «Металіст» — 1:1. 70. Плотков, 18 — Шевченко, 11. «Шахтар» — «Хімік» — 4:2. 2000. Теркульов, 6 і 65. Потапов, 51, Овчаров, 68 — Волік, 36, Штефан, 65. «Нафтохем» — ФК «Черкаси» — 7:0. 3500. Міхно, 80. «Явір» — ПСКА-2 — 1:0. 2800. Загородній, 7, «Волинь» — «Зоря» — 3:0. 2000. Чумак, 62, Бурко, 75, Мельник, 75, Мельник, 67, Косаченко, 73, Шапенко, 65. «Кремень» — «Металург» — 1:1. 3500. Бовин, 44 — Матвіченко, 36, Прохан, 74. СК «Миколаїв» — «Поліграфтехніка» — 1:0. 12000. Булгар, 67, Ніч, 11-й хв. Забринський (Ніч) не реалізував пенальті. «Динамо-2» — «Ніва» — 4:0. 100. Лашев, 11, Михайленко, 67, Косаченко, 73, Шапенко, 65. «Кремень» — «Поліграфтехніка» — 1:2. 4000. Коломійець, 9 — Паршин, 19, Софільченко, 20.

Після цього тугу визначився

Спорт

одні із шашечників, які оповідають про подорож до вищої ліги. Це — СК «Миколаїв». Правда, лідовери трішки давали в неслучайній боротьбі. Після невдачі Закарпатської грами «Поліграфтехніка» піднялася до першої і вирішила без бою не видавати ani п'яти голів господарям. Лише на 67-й хвилині записався миколаївець Бугай зміг вразити ворота олександрівців. Та остаточно стабільно полегшено зіграв після вилучення з поля захисника естради Гурі. У більшості днів переміг.

Шкавим був і матч в Агнеску, де «Сталь» приймала «Металіст». Обидва команди в дебюті зустрічі, суперники багато не змогли дістати. А от винишча «Ніва» беззаперечно програв в Києві динамівцям і втретє шави на жарту п'яти до вищої ліги. Винишча лише теоретично можуть обійти «Металіст». Для цього їм треба виграти рахунок п'ять матчів за умо-

ви, що харків'яни з шести, що їм записалися, програти чотири. Зрозуміло, що на фініші «Металіст» такого провалу не допустить.

Нині команди розташовані в турнірній таблиці у такому порядку: СК «Миколаїв» — 86 очок, «Динамо-2» — 78, «Металіст» — 76, «Ніва» — 70, «Сталь» — 68, ФК «Черкаси» — 59, «Нафтохем» — 58, «Поліграфтехніка» — 54, «Явір» — 52, ПСКА-2 — 50, «Поліграфтехніка» — 49, «Металург» — 49, ФК «Львів» — 48, «Кремень» — 46, «Арсенал» — 46, «Буковина» — 43, «Шахтар» — 40, «Зоря» — 35, «Верховина» — 32, «Хімік» — 13, «Авангард-Індустрія» — 13.

У змаганні бомбардирів лідоверу Геннадію Склян (СК «Миколаїв») і Олені Гриш (ФК «Черкаси») — по 19 м'ячів. Борис Фіхель («Ніва») і Валерій Плотков («Сталь») — по 17.

Матч 38-го тугу відбувся 8 червня.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

Жінка в історії мистецтва

Музей російського мистецтва та Французький Культурний Центр подарували киянам «Золотий вік». Так називається вернісаж — ретроспектива малюнків паризької художниці Коlette Дебле, розгорнута в залах музею. Це лише частка тих досліджень художниці, що втілювалися у двох тисячах робіт. Власне, дослідження стосуються історії зображення жінки в мистецтві — з античних часів і до наших днів. Тому більшість представлених малюнків зроблено під впливом відомих живописців Буше, Гогена, Матісса, Модільяні та інших. Оригінальна майстерність та філософський зміст м'яко зливаються у сторінки того ілюстраційного історичного мистецтва, який нечеб веле художниці. Коlette Дебле вважає, що живописна цінність не може бути буквальною на відміну від літературної. Адаже вона втілюється рукою того, хто цитує та залежить від його манери. «Звиди — легкий трепет, подвоєний аллозіями цитового твору... Мій проєкт досліджує цей трепет — каліє художниці».

Скоже, жіночі образи пензля Коlette Дебле надихають на відповідні дослідження й інших. Серед них опинилися і Марк Адад, що написав збірку поем «Золотий вік спеціально для виставки. Вітім, долучившись до цієї трепетної справи, це не тільки й нашим читачам — виставка працюватиме до 20 червня.

Виставки

Алла РОМАНЧУК.

На знімку: малюнок Коlette Дебле.

ХАРКІВСЬКИЙ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ

БУХГАЛТЕР ТА СЕКРЕТАР ЗАОЧНО

ОТРИМАТИ БЕЗКОШТОВНО КОЛЬОРОВИЙ
ІНФОРМАЦІЙНИЙ БУКЛЕТ ПРО КРАЩУ В КРАЇНІ
4-МІСЯЧНУ ЗАОЧНУ ПІДГОТОВКУ

І ВИ ДІЗНАЄТЕСЬ:

Чому такій зручній і цікавій процес
отримання знань в Інституті

Чому Диплом Інституту так високо
коштується на ринку праці України

Чому тільки в нашому Інституті
Ви отримуєте рекомендаційний лист
для вступу в роботу

Як ми допомаємо нашим
випускникам у працевлаштуванні

Вам достатньо відправити
запит за адресою: 310001, м. Харків,
пр. Московський, 138-А, код 21012551.
Харківський Фінансово-Економічний Інститут

ПРИЙМАЮТЬСЯ ВСІ БАЖАЮЧІ БЕЗ ОБМЕЖЕНЬ ЗА ВІКОМ ТА ОСВІТОЮ

Фірма
«СПІКА»

- Промисловий лінійний газу типу ЛГ, РГ (кл. точн. 1.0)
- Дифнометри, блоки
- Ціни виробника
- Гнучка система знижок

Тел.: (03422) 2-38-50,
9-67-99,
(0562) 32-30-70

Арбитражний суд Харківської області (310002, г. Харків, ул. Сумська, 64) возбудив дело № 2354/7-11 от 08.05.98г. о банкротстве ООО "Талионист"; ор. адрес: 310000, г. Харків, ул. Студенческая, 7, р/сч: 26006311501

ф-л Киевского ФАБ "Энергобанк" г. Харкова, МФ 350448.

Петензии к выгодам и заявления на изменение срока для опубликования объявлений.

Відкриті акціонерне товариство «Чорнобильське АТП 17149»

повідомляє, що перші загальні збори акціонерів відбулися 15 липня 1998 р. о 10-й годині за адресою: 258140, смт. Чорнобиль, вул. Чарикова, 1-А, в приміщенні автоклубу заг. МПМК-3. Реєстрація акціонерів з 9-ї години.

Порядок денний:

1. Звіт про результати фінансової діяльності за 1997 р.
2. Внесення змін до статуту ВАТ.
3. Затвердження положень (інструкцій нормативних документів).
4. Вибори правління ВАТ та його голови, складу складових комісій (включно з комісією).

Для реєстрації мати при собі документи, що посвідчують особу, довіренця на право участі у зборах.

Телефони для довідок: 2-20-40, 2-25-61.

Українська асоціація споживачів

предлагає: ПРАКТИЧЕСКОЕ ПОСОБИЕ ДЛЯ ЗАЩИТЫ ПРАВ АВТОМОБИЛИСТОВ «Нормативные и законодательные акты Украины и международные акты о правах автомобилистов», включая правила ввоза автомобилей. Таможенное оформление. Государственная регистрация в ГАИ. О доверенности. Пожарные и ГАИ. Инвентаризация правил дорожного движения. О техосмотре. Служба экстренной ГАИ. Закон «О дорожном движении». Основания для доставки автотранспорта на штрафстоянку. Административные правонарушения и штрафы за них. Взыскание нанесенного материального и морального ущерба в суде и т. д. Объем: 244 стр.

Тел. для справок: (0482) 44 11-41.
Закази направлять по факсу: (0482) 67-13-41 с 10.00 до 16.00, кроме субботы и воскресенья.

Загублене свідоцтво № 37407263 про реєстрацію плакатів податку на добути електричності, видане ДПА по Перечиському району м. Києва від 21.07.1997 р. СП «ГЕЛІА» ТОВ, вважаючи недійсним.

САМАЯ НИЗКАЯ ПОДПИСНАЯ ЦЕНА В НАШЕЙ СТРАНЕ!

Во всех отделениях связи Украины продолжается подписка на 1 полугодие 1998 года на газету «ФАКТЫ».

Кроме того, жители г. Киева могут приобретать газету «ФАКТЫ» с бесплатной доставкой на дом с предварительной оплатой.

А в наших подписных редакционных пунктах вы можете приобрести газету на «ФАКТЫ» по льготной цене (о получении газет в этом же пункте). Подписной индекс — 40075, пятилетний индекс — 33793

Ни дня без «ФАКТОВ»!

Информация ВАТ «Дніпрошина»

У газеті «Голос України» № 49 (1799) від 14.03.98 р. у публікації «Інформація про ВАТ «Дніпрошина» слід читати рядок «Статутний фонд (грн.)» — 205098718,64 грн.

Рядок «Акції прості (кількість та частка в статутному фонді)» — 2238954 шт.

У розділі «Головні фінансові показники» слід читати рядок «Виручка (валовий дохід) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)» — 504757 тис. грн.

“Море знань” представляє
заочну програму

Спеціально для вас розроблена програма

“Англійська для батьків”

Ця добра та захоплююча програма написана педагогами, лінгвістами, дитячими психологами.

Вона не тільки підвищить успішність вашої дитини на всіх предметах, не тільки поліпшить його мовні навички, а й, що найважливіше, з ним, але й навчить вас мови, якою самі вивчили англійську мову.

Заявки надсилайте за адресою:
310001, Харків, пр. Московський,
138а, код 21012951
Центр розвитку особистості
м. А. В. Іваниця

Кришати читати для дитини його мама

ДО УВАГИ АКЦІОНЕРІВ
УКРАЇНСЬКО-УГОРСЬКОГО СП
У ФОРМІ ЗАКРИТОГО АКЦІОНЕРНОГО
ТОВАРИСТВА «УКРТАРА-ВОЛОНІАК»

21 липня 1998 року відбулися загальні збори акціонерів «СП-АТ «УКРТАРА-ВОЛОНІАК»

Порядок денний:

1. Затвердження регламенту загальних зборів акціонерів.
2. Про збільшення статутного фонду ЗАТ.
3. Затвердження статуту ЗАТ (наказ редакції).
4. Затвердження статуту української (української) мови.
5. Вибори органів управління ЗАТ.
6. Рішення.

Інформація до питань 2 порядку денного:
Згідно затвердженого рішення загальних зборів акціонерів «СП-АТ «УКРТАРА-ВОЛОНІАК» ЗАТ збільшує статутний фонд до 725000,00 грн., який поділено на 2900 шт. простих іменних акцій номінальною вартістю 250,00 грн.

Збори відбулися за адресою: 252033 Україна, м. Київ, вул. Саксаганського, 16.
Регістрація акціонерів проводиться з 10-00 до 11-00 год за тєю ж адресою.

Арбитражний суд Закарпатської області (Ужгород, пл. Народна, 4) порушив справу № 5/87-98 про банкрутство організації організації «Природорозвідник» (Ужгородський р-н, м. Топ, вул. Берег, 6; р/р 903812 в УЗСБ Ужгорода).

Претензії кредиторів на покриття санаторію р-н, мають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

На шляху до успіху жодних перешког!

У мене постійно не вистачає часу! Професійні обов'язки неможливо дати за днів повністю. Навчальні задачі стають неможливими. На курси ЄШКО проблема мислять як вирішити саме собою. Я рекомендую їх усім, хто, як і я, змушений поспішати щодня гуртом босоніж отримувати нові знання.

ЄШКО — це найбільша школа заочної (кореспондентської) освіти в Європі.

Розпочати навчання в ЄШКО можна незалежно від віку й освіти. Навчаючись всього 15 хвилин на день, Ви досягнете хороших результатів.

Особистий викладач перевершить домашню роботу, дасть пораду, відповідь на запитання за матеріалами уроків.

Аудиторські допоможуть зрозуміти виводу. Для всіх наших студентів безкоштовно:

- інформаційні журнали
- нотні ілюстрації журналу Кур'єр
- візити до проміжних тестів для визначення вагомості ваших знань і вибору рівня навчання.

Ви одержите свідоцтво про закінчення курсу, яке обов'язково знадобиться вам у майбутньому.

У місячну вартість навчання входить вартість аудиторської (для мовних курсів) і поштових матеріалів. Оплата проводиться на основі розрахунку Школи в гривнях за курсом НБУ на момент виставлення рахунку. Матеріали курсу друкуються російською мовою.

У вас великий шанс! Інформація суворою таємницею для вас з 9.30 до 19.30 на поштовій пошті (0572) 20-61-31

Щоб одержати БЕЗКОШТОВНО пробний урок обраного Вами курсу, заповніть купон і вишліть на адресу:

310022, Харків, а/с 248 ЄШКО

Лцензія № 21002203

Рекомендовано Міністерством освіти України

ПІСЬМОВІ КУРСИ

Основи менеджменту
Секретар-референт
Математика
Курси програми курсу

МОВНІ КУРСИ

Англійська для початківців
Англійська для середнього рівня
Англійська для середнього рівня ПЛЮС
Англійська для високого рівня
Англійська для дітей І-ІІ рівня, вік 10-12 років
Англійська для дітей ІІІ рівня, вік 12-14 років
Німецька для початківців
Німецька для середнього рівня
Німецька для середнього рівня ПЛЮС
Німецька для високого рівня
Французька для початківців
Французька для середнього рівня
Французька для середнього рівня ПЛЮС
Іспанська для початківців
Іспанська для середнього рівня

Курси програми курсу

Курси програми курсу

Курси програми курсу

Курси програми курсу

Курси програми курсу

Курси програми курсу

Курси програми курсу

Курси програми курсу

Курси програми курсу

Курси програми курсу

Курси програми курсу

Курси програми курсу

Курси програми курсу

Курси програми курсу

